

1000-nyi link
papíron + CD!

ink

internetkalauz

VIKTOR LÁNYI - SZÁM 2003. ÁPRILIS

PIERROT, az éjszakai hálóbagoly

26

Two
Weeks
Notice

48

**NŐK,
tavasz,
szerelem...**

**LEHET-E
férfi és nő között
barátság?**

42

**és ha
igen, miért nem?**

50

**CYBER-
pszichológia, avagy
árulkodó érzelmeink**

PRÍM

AZ ELSŐ MAGYAR
INTERNETMAGAZIN • ÁRA 548 FT

Mindig minőségi szerverről álmzott?
Akkor most ébredjen fel!

HP TC2110 szerverek most hihetetlenül kedvező áron

HP TC2110 szerver

- Intel® Pentium® 4 processzor 2,4 GHz
- Max. 1,5 GB RAM
- Max. 3 db Ultra3 SCSI merevelmez
- 3 db PCI bővítőhely
- max. 48x CD-ROM
- 10/100 MHz LAN, WOL funkcióval

Vállalkozásának új szerverre van szüksége, hogy felpörgesse az üzletét? Amennyiben a HP TC2110 szerverei mellett dönt, egy átlagos alapszintű szerver áráért kiváló minőséget és megbízható szervizszolgáltatást kap. A HP TC2110 szervere akár már **219 900 forintért** lehet az Öné. Válassza az elismert HP minőséget és cége új lendületet nyer!

nettó 219 900 Ft

Értékesítés, promóciók: 06 80 222 333
Vevőszolgálat: 06 1 382 1111
www.hp.hu

SZÉLESEBB A SÁV! AXELERO DSL

Szupergyors, korlátlan internet
havi bruttó 9900 Ft-tól,
0 Ft telefonköltséggel, még gyorsabban!
Most 50% belépésdíj-kedvezményell!

MAJOR - COM

Major-Com Telekommunikációs Szolgáltatók

1091 Budapest, Ifjúságnak útja 4.
Telefon: 06-1-281-1190
Fax: 06-1-347-0151
E-mail: info@majorcom.hu
Web: www.majorcom.hu

*Az árak 2003. április 15-ig érvényesek. Az adsl otthon csomagjait csak egyes telefonvonalak terhelésével lehet igénybe venni.

Opel Astra Kit-Car

Grönkő Rallye Team

Támogatónk a 2003-as évben:

www.upc.hu www.chello.hu ☎ 06-40-333-872

chello bemutató és akció a COMDEX szakvásáron

- szélessávú internet • 24 órás online kapcsolat • fix havidíj
- telefonköltség és telefonvonal nélkül

A Comdex Hungary információtechnológiai és telekommunikációs szakvásáron ingyenesen kipróbálhatja szélessávú internetszolgáltatásunkat és megismerkedhet a chello nyújtotta merőben újszerű internetezés élményével.

A Comdex szakvásár pontos helyszíne:

SAP – RENDEZVÉNYCSARNOK, 1146 Budapest, Ifjúság útja 2.

Részletes nyitva tartás: április 16-18. • 10.00 – 18.00
 április 19. • 10.00 – 16.00

A megrendelést csak olyan UPC területről tudjuk elfogadni, ahol elérhető a szolgáltatás. Az installálás a megrendelések sorrendjében, a műszaki kapacitás függvényében történik. 0 Ft-os bekötési ajánlatunk legalább 1 éves, 10 990 Ft-os havidíj ajánlatunk pedig 2 éves hűségnyilatkozat aláírása esetén érvényes. Ajánlatunk a COMDEX szakvásár idejére szól és a helyszínen megrendelt szolgáltatásra vonatkozik.

Szélessávú internet **UPC** kábelon

chello™
szüntelen szórakozás

Bekötési díj nélkül,
már havi 10 990 Ft-tól
+ chello ajándék

Privát ADSL

7.992 Ft

havi díjtól

1 éves

szerződéskötéssel

A feltüntetett díj az ÁFA-t nem tartalmazza.

Interware

További információ:

Interware Internetszolgáltató Rt.

1132 Bp. Victor Hugo u. 18-22. Ügyfélszolgálat: (06-40) 200-166

E-mail: sales@interware.hu Web: www.interware.hu

Megbízható gépcsalád
lenyűgöző teljesítménnyel!
Intel® Pentium®4 processzorral!

http://www.albacomp.hu

oldala **ink**

internet kalauz

VIII. ÉVFOLYAM 4. SZÁM 2003. ÁPRILIS

Lapunk megjelenésének napján **szavazunk** az unióhoz való csatlakozásról, így keresve sem lehetett volna aktuálisabb témát találni, mint az **NRC Piackutató Kft.** és a **Taylor Nelson Sofres Hungary (TNS)** legutóbbi, az **Európai Uniót** is érintő kutatásait, amelyekről április harmadikán tartott sajtóreggeli a felmérést végző **NRC** és az azt támogató (az **EU**-t is kiadó) **Prim Média**.

E-kormányzat, e-Európa 12. oldal

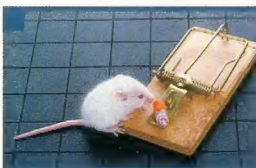

Széles utat! – szokták elköszönésképpen mondani az autóbó ülő ismerősnek.
Széles sávot! – kívánom én a világhálón útra kelő kedves olvasónak.
A **kormányzat** ugyancsak szélesíteni akarja az **internethasználók** körét – és egyben a **használatához szükséges sávot** is.
Platformfüggetlen támogatást tervez az **IHM**, elvégre a **széles sávú** internetezésre többféle műszaki megoldás létezik.

Expresszvonat telefonon 15. oldal

Marosi Z. Tamás, vagy ahogy többségünk a népszerű **énekes-zeneszerző-producer** ismeri: **Pierrot** a melankolikus, szomorkás, elgondolkodtató stílushoz illő nevet az 1980-as évek második felében vette fel. Nyilván sokan emlékeznek még rá, hogy éveken át fehér **szomorúbohóc-maszkban** lépett fel. Igényes **popzenéjét** nagyon hamar megkedvelte a közönség, s népszerűsége azóta is töretlen, pedig egy időben visszavonult az énekléstől.

Pierrot, az éjszakai hálóbagoly 26. oldal

Egy **egérfogó** mindig jó a **webház-tartásban**. Hogy mire használod, azt neked kell tudnod, de azért mi is adunk **tippeket**.

Egérfogó 32. oldal

KEDVES OLVASÓINK

Kezdőknek széles sáv?
(VJAnos) 8

HÍREINK
10

FELMÉRÉSEINK

E-kormányzat, e-Európa
(Ságyári Bence) 12

SZOLGÁLTATÓINK

„Expresszvonat” telefonon
(Galvács László) 15
Ha én ezt a klubban egyszer
elmesélem... 21
Tavaszi sláger: ADSL-internet 22
Vállalati hálózatkezelés – másként 23
Axelero ADSL – márciustól olcsóbb az
otthoni széles sávú internet 24

CÍMLAPSZTORINK

Pierrot, az éjszakai hálóbagoly
(Szalay Dániel) 26

WEBOLDALAINK

Audit Alexától 31

TIPPJEINK

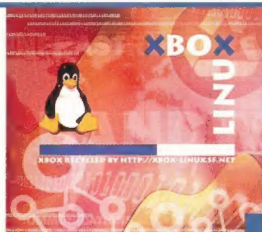
Egérfogó
(Szendi Gábor) 32
A jövő technológiai (III.)
A matematika és a HTML
(Novák Áron) 35

RENDSZEREINK

Linux-kaland (VI.)
E-migráció – félelem és reszketés
Redmondban
(Kis Ervin Egon) 38

A Linux-kaland befejező részében az asztali gépek jövőjéről, a Linux-migrációról – vagy „e-migrációról” – és a biztonságáról, a vírusokról, a férgekéről ejtünk szót.

Linux-kaland (VI.) 38. oldal

„Szerintem lehet férfi és nő között barátság?” „Szerintem igen, éppen most mondtam a barátnőmnek, hogy nincs abban semmi, hogy egy másik lánnyal megyek moziba, és nem értem, mit zokog ezen...”

Lehet-e férfi és nő között barátság, és ha igen, miért nem? 42. oldal

Latin művészetszenvedély és New York-i yuppie-romantika – a filmforgalmazók gondoskodtak róla, hogy ez a tavasz se teljen el szerelem nélkül. A választás csupán ízlés és lelki beállítottság kérdése...

Nők, tavasz, szerelem... 48. oldal

Általános tapasztalat, hogy mindennapi gondolkodásunkban, döntéseinkben és cselekedeteinkben az érzelem legalább annyit számít – ha nem többet –, mint a megfontolás. Kevesen gondolunk azonban arra, hogy érzelmeink tudatosan nem kontrollálható, áruklódó jelei belső szellemi és fizikai állapotunknak, sőt erkölcsi és szakmai integritásunknak is.

Cyberpszichológia, avagy áruklódó érzelmeink 50. oldal

NYAVALYÁINK

Lehet-e férfi és nő között barátság, és ha igen, miért nem?
(Szendi Gábor) 42

VÍRUSAINK

Vírushíradó 47

A MI MACINK

Magyar Címtár – 2003. 03. 31. 47

FILMJEINK

Nők, tavasz, szerelem...
(Csiki Judit) 48

KUTATÁSAINK

Cyberpszichológia, avagy áruklódó érzelmeink
(Takács Barna) 50

Az áprilisi
CD tartalmából:

programjaink

»A Letöltés.com

IO legnépszerűbb programja

»+ Cheat Lexicon

»+ magyar képlópók

moziájánló

»Frida

»Két hét múlva örökre

válogatásaink

»Képernyővédők,
háttérképek

»Modem idők:

Zene és informatika

A testre szabott utazás!

AST

1052 Budapest, Váci utca 15.
Telefon: 266-6548
E-mail: reservation@american.hu

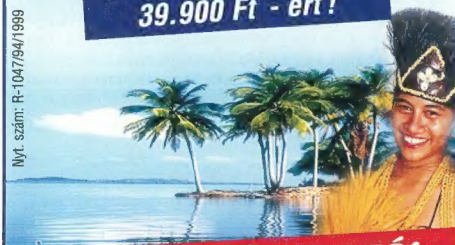
Akciós repülőjegyek:

Fapados légitársaság!
Nálunk először!

Egy buszjegy árért repülhet!
12500 Ft-tól Zürich, Milánó,
Berlin, München, Stuttgart,
Split, Dubrovnik, Zadar,
Prága, Kassa

MAJÉV AKCIÓ!
Európai városok most
39.900 Ft - ért!

Nyit. szám: R-104764/1989

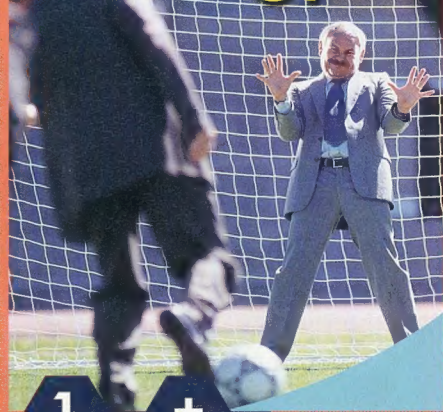

SZENZÁCIÓS AKCIÓ!

DUBROVNIK	8 nap	59.900 Ft
Repülőjegy, hotel 2*, félpanzió		
FLORIDA	9 nap	156.300 Ft
Repülőjegy, hotel 2*-3*, bérautó		
THAIFÖLD	12 nap	165.600 Ft
Repülőjegy, szállás 3*, reggeli		
MOMBASA	9 nap	199.900 Ft
Repülőjegy, szállás 3*, félpanzió		
SEYCHELLES	12 nap	269.800 Ft
Repülőjegy, szállás 4*, transzter		
AUSZTRÁLIA	14 nap	359.900 Ft
Repülőjegy, szállás 3*, bérautó		
ÚJ-ZÉLAND	14 nap	399.900 Ft
Repülőjegy, szállás 3*, bérautó		

Kanadai, Ausztrál, Thaiföldi vízumügyintézés

**Nem illik
kihagyni!**

Üzleti

ADSL

szolgáltatás

12.900 Ft/hó-tól*

Fizessen elő 13 hónapra, és mi +1 hónapot aján-
dékba adunk Önnek!

Letöltési sebesség 384 kbps-tól, akár 1500 kbps-ig.
Játszson velünk, és töltsse ki totószelvényünket a
www.telitalalat.eol.hu oldalon! A helyes kitöltők
között értékes ajándékokat sorsolunk ki, a fődíj
egy wellness hétvége a négycsillagos Hotel
Marina-Portban.

Válasszon kedvére szolgáltatásaink közül!

További információ: www.eol.hu, (06-1)237-9900, info@eol.hu

*Akcióknál 2003. május 31-ig tart. Árunk alá nélkül értenédet.

elender
ÜZLETI KOMMUNIKÁCIÓ

1138 Budapest, Váci út 141.
Tel.: 237-9900

Mesterség és intelligencia

www.eol.hu

ink

internet kalauz

AZ ELSŐ MAGYAR INTERNETMAGAZIN

Alapítva: 1996
ALAPÍTÓ FŐZSZERKESZTŐ:
Vértess János Andor

KIADÓ:
Prim Kft.
1118 Budapest, Ugron Gábor u. 35.
Telefon: (36-1)248-3230
E-mail: icalauz@prim.hu
URL: http://prim.hu
http://www.prim.hu/icalauz/
FELELŐS KIADÓ:
Szabó Hedy (hszabo@prim.hu)

OLVASÓSZERKESZTŐ:
Fábián Gábor (gfabian@prim.hu)

CÍMLAPTERV:
Láng László (gr-blekk@online.no)

A CD SZERKESZTŐJE:
Radics Péter (pradics@prim.hu)

Ár: 548 Ft
Előfizetési díj egy évre: 5472 Ft

Megrendelhető a Kiadónál,
e-mailben (ekis@prim.hu), levélben
vagy faxon, továbbá a prim.hu
weboldalon kiadulva a megrendelőlap
kitöltésével; valamint a Magyar Posta
Rt. ULK Ügyfélszolgálati irodáiban,
vidéken a postahivatalokban.

Hirdetéstípusok: megtalálható
a prim.hu legelső soráról online.

Hirdetési felület: a Kiadónál.

Hirdetési vezető:
Henger Agnes
06-20-9343-077; 06-30-9840-221
henger@prim.hu

Nyomdai előkészítés:
Arur Rapro Stúdió

Nyomda:
Veszprémi Nyomda Rt.
8200 Veszprém, Órház utca 38.
Tel.: 06-88-591-630

Terjesztő:
LAPKER Rt.
Magyar Posta Rt. ULK
Írásaink szerzői jogvédelemben részesülnek.

A szerkesztőség tiszteltében tartja mások
szerzői jogait, és elsősorban vásárolt
cikkekkel, képekkel ígérkező összeállításait
az újságok. Tekintve, hogy az INK
az internetről származó, a weből is karolható bele
képek, dokumentumok, és ilyen esetben
nem mindig sikerül feltérni a forrást.
Amennyiben valaki úgy érzi, hogy valamelyik
között anyag érdekel az az szellemi alkotása,
kérik, a hiteles érdemi igazolásokat juttassa
el a szerkesztőségnek, hogy ilyen esetben
utólag tisztázhatók a szerzői jogok.

HU ISSN 1219-9001

ÁPRILISI SZÁMUNK HIRDETŐI:

Alarmix	9
Albacom	5
American Service	7
Axelero	BIV
Axico	32
Elender	7, 9
EuroWeb	22
FreeStart	22
Hi-Grade	19
HP	BII
Interware	4
Kaspersky anti-vírus	46
KiberNet	21
Kit-Car	3
Major-Com	3
OKI	26
Tantál	9
UPC	3
VAR	23
Vírusírádó.hu	47
Vivanet	19
VTCD	25

A Prim a Magyar Terjesztés-Ellenőrző
Szövetség tagja, az INK példányzáma
a MATESZ audítora.

A magazint rendszeresen szemlézi az
OBSERVER.
Budapest: Médiafigyelő Kft.

Kedves Olvasó

Kezdőknek széles sáv?!

S okan mondják, hogy az ADSL (vagy a kábel-net) a második lépés, először jobb egy takarékosabb, 15, esetleg 40 órással csomaggal kezdeni, kicsit olcsóbban belekóstolni az internetbe, majd amikor az ember kőnővi az ügynevezett dial-up hozzáférést, akkor érdemes váltani a nagy sávszélességű, korlátlan hozzáférést biztosító csomagokra.

Engedtetsek meg nekem, hogy vitatkozzak ezzel a nézettel. Az, aki normál telefonvonalon kezd ismerkedni az internettel, a sok-sok értékes tartalom tekintélyes részét éppen az időfaktor miatt nem ismerheti meg. És most nemcsak a filmek, szoftverek letöltésére gondolok, amire sokszor nagy sávszélesség mellett is éjszakák mennek rá, hanem mondjuk az online vásárlásra, amikor is nézelődni szeretnénk az áruházban, válogatni a hasonló célú, ám különböző árcédulájú és minőségű termékek között – ehhez bizony idő kell. De időtényezsek az online regisztrációk is, vagy bármi, ami az ügynevezett szolgáltatási kategóriába tartozik, és igazából ez az a terület, amiért az emberek hajlandók elviselni az internet költségeit. Sokszor jó lenne egy levélre azonnal válaszolni, ám ha online foglazzuk meg gondolatainkat, gyorsan repülnek a drága percek, és vagy lejár a keret, vagy már telefonpercdíjjal együtt fizethetjük a ráadást. És persze az sem megy villámsebessé, ha gyerekeinknek a másnapi dolgozathoz keresgélünk alapinformációkat, lehet, hogy mire kész a puská, elszállt az éjszaka...

Mindezek miatt gyakran az a hó végi számlában jelentkező végeredmény, hogy a dial-up hozzáférés nem is kerül kevesebbe, mint az átlánydíjas, a telefonvonalat kímélő széles sávú internet, különösen a mai 8-10 ezer forintos akciók mellett. Mert gondoljunk csak bele: lehet, hogy ha megálljuk, és napi 80 percnél többet nem internetezünk, akkor megúszuk 6 ezerből a hónap végén, de ha például családunk egy másik tagja ebben a nyolcvan percben is szeretne telefonálni, akkor lehet, hogy épp az internet miatt kell második vonal vagy esetleg ISDN! Márpedig ha az alapdíj-növekedést hozzáadjuk mondjuk a 40 óráss dial-up csomaghoz, akkor máris túl vagyunk az ADSL árán...

Kezdőnek elég a dial-up? Hiszen épp a kezdő az, akinek minden mozdulathoz hosszabb időre van szüksége, akinél a webcím begépelése vagy egy kattintás is kétszer-háromszor addig tart, mint a haladó esetében. Miért jó hát, ha éppen őt szorítják az időkorlátok?

Tudom, a 8-10 ezer forintos havi átalány nem kevés, de egy újabb közmeírt, az információs vezetékért – a mai vízdíjak, gázárak, villanyszámlák és egyéb rezsi költségek mellett – nem is megfizethetetlen összeg, különösen annak nem, aki gondolatban ott tart, hogy 5-6 ezret már rászánja a kóstolóra...

Ne érjük be ennyivel! Ha tehetjük, ha olyan körzetben élünk, ahová elér az ADSL vagy valamelyik kábeles net, azt ajánlom, válasszuk inkább ezt a lehetőséget, garantáltan jobban járunk! Adjuk csak össze (és itt hadd kérjek elnézést azoktól, akiknek mindebből semmire sem futja), hogy havonta mennyi megy el mozira, telefonra, kábeltevére, videokazettára (a kölcsönözötték késedelmi díjára), CD-re, DVD-re vagy netán könyvre, színházjegyre! Gondoljuk végig, hogy mindezek mellett mennyi utánajárás a banki átutalások lebonyolítása, az utazások megszervezése vagy a moziműsor megkeresése, és utána már társazni is fogjuk valamelyik internetszolgáltatót...

Hogy melyiket, abban talán lapunk ADSL-összeállítás is segít.

2001: HunDidac Arany díj
WinSchool
ProgramVédő Kártya™

A winchester testőre!

A kártya teljes mértékben megvédi a számítógépet a szakszerűtlen kezelés, a szándékos rongálás és a vírusok által okozott károktól. **A számítógépet csak újra kell indítani, és minden ugyanúgy működik, mint előtte!**

Megrendelhető:
Tantál Elektronikai Kft.
1149. Budapest, Nagy Lajos király útja 117.
Telefon: 06 (1) 220-6454, Fax: 06 (1) 220-6455
E-mail: tantal@axelero.hu, URL: www.tantal.hu

Alarmix földön

és égen!

Az Alarmix Online elindította vezeték nélküli szolgáltatását. Napról 24 óráig egyből költöztetheti a hálóját, és nem számít a napok, nincs semmi a "szavatolt" csak gyors és egyszerű folyamatos internetkapcsolat.

Önök semmi más nem kell tennie mint rendelkezni egy szabványos PC-s géppel és megrendelni nálunk a szolgáltatást. 64 kbit/s-tól 512 kbit/s-ig az ügyfél igénye szerint.

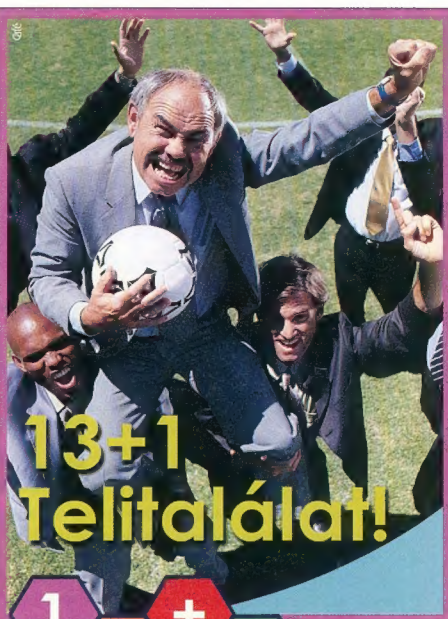
Már havi 4000 Ft-ért* és mi csak olcsóbbak leszünk!

Minden amit egy ISP-nek tudnia kell

Alarmix Online
www.alarmix.net
Tel.: (1) 450-3010
Fax.: (1) 405-0101
sales@alarmix.net

A részletekről érdeklődjön 24 óráig ügyfélszolgálatunknál és a www.waveaccess.hu weboldalon.

* 64kbit/s sebességig 2 éves szerződés esetén.

13+1 szolgáltatás akciós áron:

Fizessen elő 13 hónapra, és mi +1 hónapot ajánldunk Önnek!

Üzleti ADSL ajánlatunk 13+1 hónapra	12.900 Ft/hó-tól*
Bérelt vonali szolgáltatás 13+1 hónapra	54.000 Ft/hó-tól*
Szerver elhelyezés 13+1 hónapra	25.000 Ft/hó-tól*

Játsszon velünk, és töltsse ki totószelvényünket a www.telitalalat.eol.hu oldalon! A helyes kiöltök között értékes ajándékokat sorsolunk ki, a fődíj egy wellness hétvége a négycsillagos Hotel Marina-Portban.

Válasszon kedvére szolgáltatásaink közül!

További információ: www.eol.hu, (06-1)237-9900, info@eol.hu

*Akciók 2003. május 31-ig tart. Áraink áfa nélkül értendőek.

elender
ÜZLETI KOMMUNIKÁCIÓ

1138 Budapest, Váci út 141.
Tel.: 237-9900

Mesterség és intelligencia

www.eol.hu

híreink

híre ink

A 007-es webügynök jelenti Chatroomok öngyilkosoknak

Az interneten minden kapható, s némely ember bármire kapható. Öngyilkosok chatroom-jait, öngyilkossághoz felszerelést biztosító site-okat lepleznek le világszerte. Japánban egy 46 éves fogorvos és egy 25 éves nő chaten beszélte meg, hogy együtt fog eltávozni a világról. Szintén Japánban ciánkapszulákat lehetett rendelni öngyilkossághoz, s miután a pedáns feladó a címét is ráírta a csomagra, a rendőrség kíváncsiskodni kezdett nála, mire öngyilkosságot követett el. Edward Frank Manuelt Houstonban tartóztatták le gyilkosságért, mert egy öngyilkoschatroomban felajánlotta egy nőnek, hogy szívesen megöli. Önkéntes áldozatát szex közben megfojtotta, majd egy sárga rózsát téve a mellére eltemette az erdőben. Balszerencséjére a következő ajánkozó már a rendőrség beépített embere volt. Németországban egy 41 éves férfit tartóztattak le, mert megölt, feldarabol, majd apránként megeszegetett egy férfit, aki a hirdetésére jelentkezett: „Keresek egy 18 és 30 év közötti, jól megtermett férfit legyilkolás céljából”. Az áldozat eladta mindenét, majd jelentkezett. Halálát videofelvételen örököltette meg a gyilkos, nyilván a mélyhűtőn túl így kívánt halhatatlanságot biztosítani áldozatának. *Brandon Vedas* webkamerán közvetítette saját gyógyszeres öngyilkosságát, miközben többen bíztatták, hogy vegyen be még többet, még többet. Egyik kedves nézője arra kérte, hogy forduljon szembe a kamerával. Halála után PC-jre kikapcsolt, s szülei csak később tudták meg, hogy fiúk halálát több ember nézte végig. A technika nem ismer határokat.

A papírszámla megsemmisítése

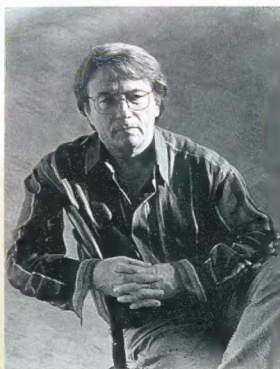
Magyarország első minősített tanúsítványát adta át a NetLock Kft. elnöke Kovács Kálmán informatikai és hírközlési miniszternek, s ezzel a szimbolikus aktszal megkezdte tevékenységét az első magyarországi minősített hitelesítésszolgáltató. Azonban az ebből az alkalomból megrendezett sajtótájékoztatónak volt egy talán még ennél is fontosabb mozzanata: Magyarországon most először fordulhatott elő, hogy egy hagyományos, papír alapú számlát digitalizálás, majd minősített elektronikus aláírás és időbélyegzés után megsemmisítettek, hiszen szerepét immár hivatalosan átvette a hiteles digitális számla.

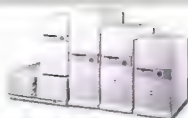
(Szendy)

Zenésze **link** – a Modem idők tematikus válogatása az Internet Kalauz CD-jén

Zsolt Dániel, a Modem idők online szerkesztője: „*Szilágyi Árpád* műsorvezető-szerkesztő ebben a hónapban azokat az adásokat gyűjtötte egy csokorba, amelyekben a zene és az informatika kapcsolatáról beszélgettünk. A műsor készítő a számára legemlékezetesebb adásokat válogatta ki. Meglepő, hogy kik jártak már a zenésztársadalom tagjai közül a számítógépes produkció stúdiójában a Modem idők hét és fél esztendőnyi fennállása óta. Csak hogy néhányat említsék: *Zorán, Pierrot, Dés László*, valamint *Márton András és Lengyel János* (a KFT együttes tagjai) stb. A korongon persze más érdekességek is vannak, például a rádióműsor kéthetente terjesztett hírlevele, aztán a sokaknak hasznos Infószótár és néhány szórakoztató Fanyalgó jegyzet is. Az **link** CD-n helyet kapott a műsorban már bemutatott Mobil Szimfónia is. De hogy mi is ez, azt csak a lemezen lévő adás alapján tudhatják meg.”

**Megbízható gépcsalád
lenyűgöző teljesítménnyel!**
Intel® Pentium®4 processzorral!

<http://www.albacompu.hu>

híreink

A 007-es webügynök tippjei Távozás előtt most tisztára a gépedet!

A webpolgár kedvenc starthelye a webre a munkahelyi számítógép, amit viszont a munkahelyi vezetők minden lehető módon igyekeznek meggátolni. Számos elbocsátás történt már a PC-k átvizsgálása

CleanUp!

Downloading and Installation
Installation Instructions

Before installing CleanUp!, please take the time to read the following

után, mert a gyakorlatlan felhasználó sok áruklódó nyomot hagy a gépén, amelyet a gyakorlott főnök vagy annak még gyakorlottabb számítástechnikai besúgója viszont megtalál. Sokan azt sem tudják, mi az a cache,

history vagy cookies alkönyvtár a Windowsban, na meg aztán némely erőszakos website – a pornóbbikabból – képes buttyomban még a Kedvencek közé is becsempésztetni magát. A megoldás lehetne pl. a Window Washer program, de azt senki nem fogja saját pénzén megvenni, és nem valószínű, hogy bármelyik cég is bátorítaná egy program telepítését a munkahelyi gépre.

Nos, ha mindezeket a problémákat meg csak most fogtat fel, és rémülten gondolsz arra, mit hagytaál ma bent a gépeden, már csak holnap reggelig kell izgulnod. Mert itt a megoldás: a CleanUp! 3.0 ingyenes program (lásd a CD-nken vagy a **www.stevengould** címen). Minden Windows alatt képes futni, automatikusan megtisztítja az összes Internet Explorer-, Netscape- és Opera-verzió cache-könyvtárát, törli a cookie-kat, a historyt, a .tmp fájlokat, sőt még a bookmarkokat is, ha külön megkéréd. Beállítható, hogy visszavonhatatlanul töröljön (**Options/Wipe Clean**), ilyenkor felülírja a törölt fájlt. Na jó, mondhatod most, ha Window Washerem nem lehet a gépen, ezt miért engednék? Nem is kell, hogy engedjék, ugyanis a CD-ről a CleanUp! könyvtárát rámásolod egy floppyra, és a program képes a floppyról elvégezni a takarítást. Csak klikkelj a Cleanup.exe-re, és aludj jól!

(Szendi)

Huszonöt százalék

A távközlési szolgáltatók után az internet-szolgáltatók is megállapodtak az IHM-mel, miszerint a miniszterium és a szolgáltatók közös ártámogató lépéseinek következményeképp az Európa-terv keretében meghirdetett huszonöt százalékos internetes tarifafőkkentést végrehajtják. A megállapodásokat Kovács Kálmán informatikai és hírközlési miniszter, valamint az internetszolgáltatók közös sajtótájékoztató keretében jelentették be április másodikán.

Böngészés a rádióban

Április folyamán lehet részt venni az Interware Rt. és a Rádió Deejay közös játékában, amely egy szörfözgető mágusra épül, aki különböző oldalakról különböző szavakat szedget le. A játékosoknak az összegyűjtött szavakból össze kell rakniuk egy mondatot, és akinek sikerül, az nyer. Az FM 92,9-en hallható rádió és az Interware azt reméli, hogy ezzel sikerül az internetet is népszerűsíteni a fiatalok körében, akik közül a szerencsések az Interware különféle szolgáltatási csomagjait nyerhetik meg.

EU-domain

Az EU (Európai) forrásai szerint az EURID (olasz-be, q-svéd nonprofit konzorcium fogja kezelni a tervezett .eu domaint, amely többek között a vállalatok páneurópai vonását kívánja hangsúlyozni.

A tervezést 2004-től igényelhető domain regisztráció procedúra után saját európai címet biztosítana, egyben a területi elhelyezkedést is megjelölhetné. A európai elnevezésről 2002. áprilisában döntött az Európai Unió. Massimo Gasparri olasz telekommunikációs miniszter mára döntés előtt egy nappal arról nyilatkozott, hogy az Európai Registry for Internet Domains (EURID) csoport jelent a befutó. Az EU-nívatalnakok által közölt végeredmény ellenére Marc van Wesemael az EURID résztvevő belga DNS domain regisztrációs konzorcium elnöke elmondta, hogy meg nem kaptak hivatalos megerősítést a döntésről. A belga DNS -, az olasz Istituto di Informatica e Telematicá (ITT CNR), és a svéd NIC-SF-t magában foglaló EURID a tervezés szerint e. t. 10 euró európai szolgálat .eu végződésű internetcímeket. Az Európai Bizottság meg szeptemberben írt ki pályázatot a .eu kezelésére, ám a döntés nem ezen született meg, mert sok jelentkező panaszkodott a lassú bevezetés miatt. A .eu 2004-től indul, utjára, míg az amerikai vezetéssel létrehozott .biz és .info domainek már nagyban terjednek.

E-kormányzat, e-Európa

NetMonitor-kutatás, NRC – TNS Hungary, 2003. március

Lapunk megjelenésének napján szavazunk az unióhoz való csatlakozásról, így keresve sem lehetett volna aktuálisabb témát találni, mint az NRC Piackutató Kft. és a Taylor Nelson Sofres Hungary (TNS) legutóbbi, az Európai Uniót is érintő kutatásait, amelyekről április harmadikán tartott sajtóreggeli a felmérést végző NRC és az azt támogató (az **EQNet**-et is kiadó) Prím Média.

Az NRC és a TNS NetMonitor néven 2003 novemberéig 10 különböző témakörben végez adatgyűjtést és -elemzést, többek között a gazdaság, az informatika és a telekommunikáció területén. A legfrissebb kutatás az Európai Unióval és az elektronikus kormányzattal foglalkozott, ezt támogatta kiadónk üzleti informatikai magazinja, a Business Online. Az adatfelvétel 2003. március 12. és 17. között zajlott le. Az 500 érvényes kérdőív adatai nem, kor, iskolai végzettség és településtípus alapján reprezentatívak a magyarországi internetezők tekintetében.

„A kutatássorozat alapját az NRC által működtetett NetPanel.hu kutatási portál regisztrált felhasználóinak online megkérdezése adja. Az adatfelvétel során létrejövő adatbázist munkatársaink több szempont szerint ellenőrzik, és a TNS hagyományos módszerrel felvett, nagymintás hazai internet-alap kutatásának eredményeiből származó adatok felhasználásával súlyozzák. Szigorú módszertani eljárásunknak köszönhetően a kutatás reprezentatív a webet legalább heti rendszerességgel böngésző hazai internetfelhasználók tekintetében” – nyilatkozta Klenovszki János, az NRC ügyvezető igazgatója a felmérés eredményeinek megbízhatóságát bizonyítva.

E-kormányzat, online ügyintézés

Az első kutatás elsősorban arra kereste a választ, hogy hol tart ma az elektronikus ügyintézés Magyarországon, illetve a közeljövő nagy ívű elképzelései milyen alapokra támaszkodhatnak a referenciaként is szolgáló rendszeres internetezők körében. Nem nehéz belátni, hogy az informatika terjedésében kulcsfontosságú szerepet játszhat a közeljövőben a mindennapos hivatali ügyek online elintézésének lehetősége. Nos, az eredmények leginkább arról tanúskodnak, hogy a magyarországi internetezők közül egyelőre csupán a szűk kisebbség próbálkozott meg valamilyen módon az – egyelőre nem túl sok szolgáltatást felvonultató – online ügyintézés lehetőségével. Kijelenthető azonban az is, hogy a jövő sikere elsősorban nem a jelenlegi internetezőkön fog múlni, hanem inkább azon, hogy milyen új lehetőségek jelennek meg, amelyek az egyelőre „offline” társadalom számára is valós alternatívaként szolgálnak.

Az elektronikus ügyintézésessel kapcsolatban a magyarországi internetes társadalom rajtra készen áll, azaz kijelenthetjük, hogy a fogadókészségre nem lehet panasz. Az adatok

szerint különböző hivatali ügyeit az internetezők 86 százaléka hajlandó lenne online módon, számítógépe és az internet segítségével intézni. Különösen magas ez az arány a budapestiekénél, illetve a falvakban élőkénél. (Ez utóbbi csoportban még akkor is 90 százalék feletti aránnyal találkozunk, ha a budapesti agglomeráció „falusiasnak” számító internetezőit kivonjuk az elemzésből.) Míg a fővárosiak esetében inkább a hivatalok túlszűfoltága, addig a kistérségeken élőkénél azok távolsága a legfontosabb ösztönző tényező az online ügyintézés támogatásában. Mindkét esetben természetesen az ügyintézésre fordítandó idő csökkenése áll a háttérben.

A pozitív várakozásokat jól szemlélteti az a tény is, hogy az internetezők 79 százaléka megbízhatónak tartja az interneten keresztüli ügyintéztést. Ők azok, akiknek többsége tisztában van azzal is, hogy már létezik az ún. elektronikus aláírás, amely a biztonságos ügyintézés alapjál szolgálhat majd. A kétkedők közül azonban csak minden negyedik válaszoló tudta, hogy ez mi fán terem, így esetükben a tájékozottság hiánya is oka a bizalmatlanságnak. Ebben a csoportban egyébként arányait tekintve több nő, alacsonyabb iskolai végzettségű, illetve falvakban élőt találunk. Érdeklenség azonban, hogy a közvélekedéssel ellentétben az

életkor előrehaladtával nem nőtt látványosan a bizalmatlansok aránya.

A többség azonban egyelőre nem lenne hajlandó elfogadni, hogy az elektronikus (online) ügyintézés ugyanúgy pénzbe kerülhet, mint annak jól megszokott, hagyományos formája. Három magyarországi intémezőből kettő jelenleg nem lenne hajlandó fizetni ügyei online elintézéséért. Sőt azok, akik ezt elképzelhetőnek tartják, sem lennének túl bőkezűek, hiszen a legtöbbben 500 és 1000 forint közötti összeget szánnának rá. Az sem érdektelen, hogy a 3000 forintos „lélekani” határnál többet szinte senki sem áldozna erre a célra.

Az elektronikus ügyintézés teljes megvalósulásának eljövételével kapcsolatban a válaszadók igencsak megosztottak. Konszenzus csupán abban alakult ki, hogy ez egy éven belül semmiképpen sem fog megvalósulni. Minden ötödik internetező gondolta viszont úgy, hogy már csupán 2-3 évet kell rá várni, míg 28 százalék 3 és 5 év közötti időszakot jelölt meg. A többség – 38 százalék – szerint erre az elkövetkező 5 év ugyan kevés lesz, ám 10 éven belül talán megvalósulhat. Igazán szkeptikusnak az internetezőknek csupán 13 százaléka bizonyult. Ők azok, akik a kizárólag online ügyintézés, az „igazi e-Magyarország” bekövetkezésében nem hisznek.

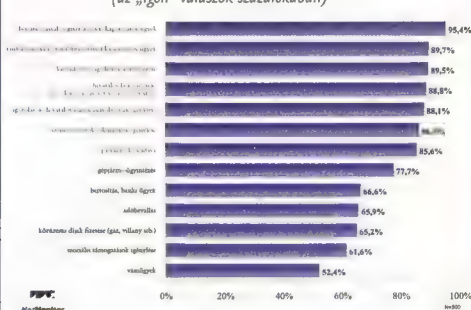
A kérdőíven a válaszolók számára felkínált 15 országos legelő online információforrás, adatbázis közül a legfontosabbnak a hivatalos ügyintézésrel kapcsolatos eljárás szabályok és feltételek, valamint az intézmények általános információi bizonyultak. Hasonlóan nagy az igény a többkévesebb már létező, ám még számos fejlesztési lehetőséget magukban hordozó online közlekedési információkra és tudakozókra. Kevésbé hozták viszont lázba az internetezőket a sporthoz és más szórakozási lehetőségekhez, kulturális programokhoz kapcsolódó adatbázisok.

Arra a kérdésre, hogy a kormányzatnak mely területekre kellene leginkább összpontosítania a tartalomfejlesztésben, amint az várható volt, a legtöbbben az elektronikus közigazgatást és az oktatást jelölték meg.

Köszmért tény, hogy a magyarországi internetezők között mind arányukat, mind pedig számukat tekintve igen sok fiatal találunk, akik többnyire oktatási intézmények hallgatói. Így nem véletlen, hogy a legtöbben a különböző beiratkozásokhoz és regisztrációs eljárásokhoz való igénybe az internet által kínált lehetőségeket. Ez különösen érthető, ha magunk elé képzeljük azokat a megpróbáltatásokat, amelyekkel sok magyarországi felsőoktatási intézmény hallgatóinak nap mint nap meg kell küdeniük. Az eredmények azt is megerősítik, hogy a legnagyobb igény az olyan hivatali ügyek intézésére lenne, amelyek csupán valamilyen egyszerű igénybejelentést vagy információközlést jelentenek. Valószínűleg ez az elektronikus ügyintézésnek az a területe, ahol a legkönnyebben lehetne sikereket elérni, s megkezdődhetne a felkészülés és felkészítés.

Intézné-e alábbi ügyeit elektronikus (online) módon?

(az „igen” válaszok százalékában)

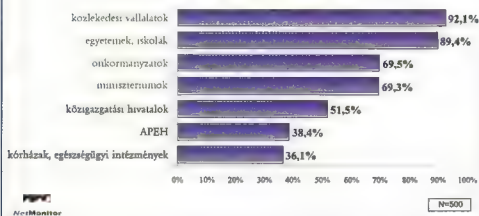
A kutatás foglalkozott a magyarországi internetes piac speciális kérdéseivel is, hiszen az utóbbi időben az internetes piac viszonyai történő több kormányzati beavatkozásra is sor került, elősegítendő az internetezők számának gyarapodását. Ezzel kapcsolatban az internetes társadalom teljes mélységgel kiállt a kormány mellett – legalábbis ami magát az elvet illeti –, hiszen 94 százalék vélte úgy, hogy ilyen lépésekkel pozitív hatást lehet elérni. A megvalósítás mikéntjével kapcsolatban údvözítő megoldásként legtöbben az internetszolgáltatók és a felhasználók támogatását jelölték meg. Azonban a direkt támogatási megoldásokhoz képest nem bizonyult túl népszerűnek lépések az informatikai oktatás és a tartalomfejlesztés állami dotálásának gondolata.

A jövővel kapcsolatos egyértelműen pozitív vélekedések és várakozások után lássuk, hogy mi jellemző a jelenlegi helyzetre! A kutatás eredménye alapján a magyarországi internetezők 20 százaléka próbált már valamilyen hivatalos ügyet online módon elintézni. Ez az arány önmagában nem túl magas, ám örömteli tény, hogy öt ilyen próbálkozásból négy sikeresen végződött. Hozzá tartozik azonban az igazsághoz, hogy az esetek többségében az ügyintézés formanyomtatvány-letöltést vagy egyszerű információkérés jelentett.

Természetesen nehéz meghatározni, hogy mit tekinthetünk ügyintézésnek, és mit egyszerű információszerzésnek. Inkább az utóbbi kategóriába tartozik a két leginkább látogatott honlap típus, a közlekedési vállalatok, illetve a különböző egyetemek és iskolák oldalai.

Milyen honlapokat szokott látogatni?

(a „gyakran” és „ritkán” válaszok százalékában)

Az előbbi weboldalakat az internetezők 30 százaléka gyakran, míg 62 százaléka ritkábban látogatja, vagyis mindössze 8 százalék azoknak az aránya, akik egyáltalán nem szereztek még információkat ilyen jellegű honlapokról. Ez nem véletlen, hiszen az interneten elérhető cégek közül az információszerezés – azaz nem feltétlenül a teljes ügyintézés (jegyfoglalás és -vásárlás) – tekintetében a legnagyobb magyarországi közlekedési vállalatok (MÁV, Volán) igen jó szolgáltatásokat nyújtanak. Az adatok alapján ezeket a kisebb településeken élők gyakrabban veszik igénybe, mint a budapestiek és a más nagyvárosokban élők. Azt sem nehéz belátni, hogy mind az oktatási intézmények, mind pedig a közlekedési vállalatok honlapjait a fiatalabbak (24 év alattiak) keresik fel a leggyakrabban.

A viszonylag kevésbé látogatott, ám az „offline” életben nehezen megkerülhető adóhivatal portálját leginkább a 45 év feletti, budapesti, felsőfokú végzettségű férfiak keresik fel. A magyarországi elektronikus kormányzat első, több-kevesebb sikerrel működő portálja a www.magyarorszag.hu és a www.ekoranyzat.hu. A kutatásban részt vevő internetezők közel fele szokta valamilyen rendszerességgel látogatni ezeket az oldalakat. (A www.magyarorszag.hu esetében 53 százalék, míg a www.ekoranyzat.hu esetében 48 százalék válaszolt úgy, hogy szokta látogatni a portált.) Természetesen azt nem lehet állítani, hogy ezek az oldalak egy átlagos internetező legkedveltebb olvasmányai közé tar-

toznak, így érthető, hogy viszonylag kicsi azoknak az aránya, akik napi (vagy akár heti) rendszerességgel keresik fel.

A fiatalabb kormányzati portálon, a www.magyarorszag.hu-n egyelőre központi szerepet játszanak a hírek. Bár az oldal elsődleges funkciójának talán nem ennek kellene lennie, az internetezők többsége mégis támogatja, hiszen arra a kérdésre, hogy szeretnének-e híreket olvasni a portálon, 77 százalékuk igennel válaszolt, sőt a döntő többség az itt található hírek tartalmának hitelességében és pártatlanságában is megbízik. (A kérdés ebben az esetben természetesen nem arra vonatkozott, hogy valamilyen más szolgáltatás rovására szeretnének-e híreket olvasni, így leginkább ezzel magyarázható az „igen” válaszok magas aránya.)

Internetezők az Európai Unióról

A második felmérés azt firtatta, hogy mi jellemző a magyarországi internetes társadalom Európai Unióval kapcsolatos véleményeire, hogyan látja az ország helyzetét, illetve a sajátját a csatlakozás után, illetve milyennek ítéli jelenlegi uniós ismereteit. Mivel áprilisi számunkkal olvasóink már csak az uniós népszavazás után találkozhatnak, úgy döntöttünk, hogy a cikk online változata – még a voksok leadása előtt – teljes terjedelemben felkerül a Prim Online-ra, és az érdeklődők ott elolvashatják, itt a lapban viszont majd a szavazás eredményének ismeretében publikáljuk (és kommentáljuk) az eredményeket, vagyis cikkünket a második kutatási témával a jövő hónapban folytatjuk...

Üzleti ADSL-kapcsolatok nemzetközi garantált sávszélességgel

EQNet

Az Ön személyes internet szolgáltatója.

Telefon: 214-4415 •

www.EQNet.hu • sales@EQNet.hu

http://www.EQNet.hu

szolgáltató **ink**

„Expresszvonal” telefonon

Netre termett ADSL

Széles utat! – szokták elkészönésképpen mondani az autóbó ülö ismerősnek. Széles sávot! – kívánom én a világhálón útra kelő kedves olvasónak. A kormányzat ugyancsak szélesíteni akarja az internethasználók körét – és egyben a használatához szükséges sávot is. Platformfüggetlen támogatást tervez az IHM, elvégre a széles sávú internetezésre többféle műszaki megoldás létezik. Előző számunkban a kábeltelevíziós lehetőségeket térképeztük fel, ezúttal pedig a hagyományos telefonvonalon kínált, egyre népszerűbb ADSL technológiát vesszük górcső alá.

Meglepő gyorsasággal jelennek meg, és terjednek el az emberek szókészletében az idegen betűszavak és rövidítések. Nemrég

bukkant fel a szaknyelvben az ADSL kifejezés, de a tapasztalatok alapján várhatóan hamarosan olyan ismert és gyakori lesz, mint a GSM. Az egyes betűk jelentését tulajdonképpen nem is kell ismerni, úgyis

mindenki tudja, miről szól az amúgy semmitmondó rövidítés. Most azonban mégis oldjuk fel a négy betűt: az ADSL (Asymmetrical Digital Subscriber Line) aszimmetrikus digitális előfizetői vonalat jelent. Tulajdonképpen a DSL technológia családjába tartozik – a többi xDSL-megoldás ezúttal számunkra kevésbé érdekes. Annál lényegesebb viszont az aszimmetriát kifejező A betű. Azáltal ugyanis, hogy a két átviteli irányban eltérő kapacitással rendelkezik a rendszer, szinte kínálja magát az internetezés általá-

„Expressvonal” telefonon

nos szokásaihoz. Vagyis amikor a számítógép előtt ülő netpolgár rövid üzenettel, csekély adatforgalommal jelzi igényét a hálózathoz (feltöltés vagy up-stream), viszont az érkező tartalom (kép, szöveg, hang, multimédia) információ-tömegének letöltése (down-stream) már jóval nagyobb sebességet kíván. Ezt kínálja az ADSL, ráadásul a hagyományos telefonmodemnél jóval nagyobb, legalább hétszeres, de akár hússzoros sebességgel. Ezzel az összehasonlítással egyáltalán eljutottunk a technológia újabb fontos jellemzőjéhez. Az ADSL ugyanis a megülte hagyományos telefonvonalat, szaknyelven a sodort érpárt használja fel, vagyis nem feltétlenül igényli új hálózathoz építését.

Piaci kombinációk

Jóllehet, az ADSL technológia már legalább tízéves, Magyarországon a szolgáltatást csak 2000 szeptemberében indította el a Matáv. Nagyjából abban az időben jelentek meg az első kábelmodemek, így bár a távközlési cég azt állítja, hogy ekkorra érett be a technológia, és ekkor vált érzékelhetővé a tömeges piaci igény, nem alaptalan a feltételezés, hogy a hasonló paramétereket kínáló kábeltelevíziós versenytárs érzékelése készítette gyors lépésre a telefonszolgáltatókat. Az mindenesetre biztos, hogy jót tett a verseny a széles sávú piac fejlődésének. Az ADSL-t használók száma mára megközelíti a 50 ezret. Az ADSL-vonalak megosztása nagyjából követi a telefonszolgáltatók piaci részesedését: a legtöbb, kb. 20 000 felhasználót a Matáv/Axelero mondhatja magáénak, a Vivendi előfizetőinek száma

3600, a Hungarotel pedig még nem indította el széles sávú szolgáltatását, ez az év közepén várható. Az Emit és az egy körzetben szolgáltató Monortel részesedése nyilvánvalóan csekélyebb.

Bár az ADSL technológiáját alapvetően a telefonszolgáltatók birtokolják, értékesítésükkel, viszonteladóként, többnyire az internetszolgáltatók foglalkoznak. Kivételnek csak az számít, ha ugyanaz a cég saját nevében mindkét szolgáltatást nyújtja. Például a Vivendi ma már egyetlen társaság, és csak a szolgáltatás márkanevében őrzi a tevékenységre is utaló V-fon és V-net nevet. A Matáv legnagyobb partnerre természetesen saját leányvállalata, az Axelero, ugyanakkor viszonteladói listáján tucatnyi másik ISP is szerepel, amely saját nevében kínálja a széles sávú internetet, és ennek

Csomagvariációk

E kombinációkavalkád ellenére nagyjából egyenesen álltak be a tarifák az egyes szolgáltatóknál (a havidíj 384 kbps sebességnél 10 ezer forint körül), mint ahogyan az is jellemző, hogy a piacéltés jelenlegi fázisában minden szereplő különféle akciókkal (például a belépési díj elengedésével) próbálja magához édesgetni az előfizetőket. Az ADSL rendszerint egységes (szabványos) sebességgel használ, s ezek szolgálnak a különböző csomagok alapjául. Az ADSL-szolgáltatás szokásos sebességeit a következő táblázat foglalja össze:

	ADSL 384		ADSL 512		ADSL 768		ADSL 1500	
	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.
Letöltés (kbps)	128	384	128	512	384	768	512	1500
Feltöltés (kbps)	64	64	64	128	64	128	256	384

részeként adja a Matáv ADSL-vonalát. A telefóniában megszokott (és a kábeltelevíziós piacra is jellemző) területfelosztás gyakorlatát és szabályait látszik oldani, hogy internetszolgáltatóként egymás piacán is megjelenjenek az LTO-k, így például a Vivendi saját körzetén kívül a Matáv viszonteladójaként lép föl. Ezzel szemben az Axelero, úgy tűnik, egyelőre a Matáv koncessziós körzeteire korlátozza tevékenységét. Függetlenül, országos ISP-ként viszont az a természetes, hogy mindegyik telefonszolgáltató ADSL-vonalát értékesíti, esetleg a nagykereskedelmi ártól függően eltérő tarifát alkalmaznak (mint például az EnterNet).

Mint látható, a csomagot az elérhető maximális sebességgel jellemzik, de ez nem jelent garantált gyorsaságot. Emellett azonban meghatározák a minimális sebességet is. A szolgáltatók ígérete – és a gyakorlat – tapasztalatok – szerint a tényleges sebesség rendszerint a maximumhoz áll közelebb. Ezt az teszi lehetővé, hogy – szemben a kábeltelevízió megosztott hálózati technológiájával – az ADSL mégiscsak dedikált megoldás.

A csomagképzés másik fő szempontja, hogy azt egyéni vagy üzleti előfizetőknek kínálják. Ennek oka lehet, hogy az üzleti vonalaknál valószínűbb a folyamatos vagy jóval nagyobb arányú kihasználtság. De olykor a tarifaképzésben is felfedezhetünk különbségeket. Az üzleti fel-

ADSL-szolgáltatók és szolgáltatásaik (1.)

Szolgáltató / webcím	Összes előfizető száma	ADSL-előfizetők száma	Telefon-szolgáltató partner	Ügyfélkör	Szolgáltatás (csomagok) márkaneve	Szerződési idő	Csatlakozási díj (bruttó, Ft)*	A kilátásból sebességi csomagok havijárja (bruttó, Ft)*	384/64 kbps	512/128 kbps	768/128 kbps	1500/384 kbps
Alarmix Online / www.alarmix.net	N. a.	N. a.	Matáv	Egyéni	Otthon	Határozatlan	56 250	21 250				
						1 év	37 500	17 500				
						3 év	37 500	15 000				
					Üzleti	Üzleti 1-2	Határozatlan	56 250	27 500			72 500
							1 év	37 500	23 750			65 000
							3 év	37 500	21 250			60 000
				Üzleti 3	Határozatlan	93 750					153 750	
					1 év	62 500					135 000	
					3 év	65 200					122 500	
					Axelero Internet / www.axelero.hu	156 079	20 329	Matáv	Egyéni	ADSL Hobbis és Otthon (akciós csatlakozási díj / listár)	Határozatlan	59 900
1 év	14 950 / 29 900	10 900	12 900									
2 év	14 950 / 29 900	9 900	11 900									
Üzleti	ADSL Profi	Határozatlan	59 900	37 375						37 375	87 375	
		1 év	14 950	17 375						22 375	28 625	
		2 év	14 950	16 125						20 625	27 375	
8DSL	Határozatlan	128 600	74 875	78 625					94 875	162 375		
	1 év	0	33 625	39 875					47 375	87 375		
	Cisco DSL	128 600	74 875	78 625					94 875	162 375		
	1 év	39 875	47 375	53 625					99 875			
Drávanet / www.dravanet.hu	4 000	1 000	Matáv	Egyéni	Dráva Privát DSL 1-2	Határozatlan	60 000	16 500	21 875			
						1 év	14 062	10 687	12 375			
						2 év	14 062	9 900	11 812			
					Üzleti	Dráva Üzleti DSL 1	Határozatlan	60 000	28 750			
							1 év	14 062	17 125			
							2 év	14 062	15 875			
				Üzleti	Dráva Üzleti DSL 2, 3, 4, 5	Határozatlan	60 000	33 750	48 750	88 750		
						Határozatlan	93 750				122 500	
						1 év	0	23 125	26 875	37 375	94 375	
						2 év	0	20 625	25 625	36 125	87 500	
Elender Üzleti Kommunikáció / www.eol.hu	N. a.	N. a.	Matáv	Egyéni	ADSL Alfa, Omega	13 hónap	12 375	11 125	14 375			
						ADSL	13 hónap	0	16 125	23 625	31 125	
						ADSL	13 hónap	0	16 125	32 375	46 125	87 375
				Egyéni	Határozatlan	37 500	22 500					
						1 év	12 500	18 750				
						2 év	12 500	31 250				
Emitel / www.emitel.hu	N. a.	N. a.	Emitel	Üzleti	Határozatlan	37 500	40 000					
						1 év	12 500	31 250				
						2 év	10 000	9 900	11 900	24 900		
				Egyéni	Hobbis, Komfort, Prémium, VIP	1 év	10 000	9 350	11 350	22 475		
						2 év	10 000	9 350			37 400	
						3 év	20 000				33 725	
EnterNet / www.enternet.hu	33 800	6 150	Matáv	Egyéni	Hobbis, Komfort, Prémium, VIP	1 év	20 000				37 400	
						2 év	20 000				33 725	
						3 év	20 000					
				Üzleti	Vállalkozási, Céges normál, plusz, pro, de luxe	1 év	10 000	16 000				
						1 év	0	24 750	37 250	49 750	99 750	
						2 év	0	24 750				
eTel Magyarország / www.etal.hu	N. a.	N. a.	Matáv, Vivendi LTO-k	Egyéni	eDSL	1 év	N. a.	21 900				
						2 év	7 000	14 875	17 375	32 375		87 375
						3 év	0	13 625	16 125	29 875		82 375
				Üzleti	Office	1 év	0	12 375	14 875	27 375		77 375
						2 év	0	24 875	37 375	49 875		
						3 év	0	23 625	33 625	46 125		
EuroWeb / www.euroweb.hu	N. a.	2 000	Matáv	Üzleti	Office	37 500	22 500					
						1 év	12 500	18 750				
						2 év	12 500	31 250				
				Business	Határozatlan	37 500	22 500					
						1 év	12 500	18 750				
						2 év	12 500	31 250				
ExterNet / www.externet.hu	N. a.	N. a.	Matáv	Otthoni	Határozatlan	37 500	22 500					
						1 év	12 500	18 750				
						2 év	12 500	31 250				
				Irodai	Határozatlan	37 500	22 500					
						1 év	12 500	18 750				
						2 év	12 500	31 250				
FreeStart / www.freestart.hu	N. a.	N. a.	Matáv	Egyéni	Start ADSL	37 500	22 500					
						1 év	12 500	18 750				
						2 év	12 500	31 250				
				Üzleti	Start ADSL Office	37 500	22 500					
						1 év	12 500	18 750				
						2 év	12 500	31 250				
GTS-Datanet / www.datanet.hu, www.gts.hu	35 000	9 000	Matáv	Egyéni	DataNet ADSL Home	37 500	22 500					
						1 év	0	10 725	12 725			
						2 év	0	9 725	11 725			
				Üzleti	DataNet ADSL Office	37 500	22 500					
						1 év	0	9 350	10 600			
						2 év	0	14 875	23 625	43 750		
H1 Telekom / www.h1.hu	N. a.	146	Matáv	Üzleti	H1ADSL	37 500	22 500					
						1 év	0	31 250	36 875	51 250		93 750
						2 év	0	27 375	33 125	47 500		88 750
				DataNet ADSL Business	37 500	22 500						
					1 év	0	31 250	36 875	51 250		93 750	
					2 év	0	27 375	33 125	47 500		88 750	
H1 Telekom / www.h1.hu	N. a.	146	Matáv	Üzleti	H1ADSL	37 500	22 500					
						1 év	0	31 250	36 875	51 250		93 750
						2 év	0	27 375	33 125	47 500		88 750
				DataNet ADSL Business	37 500	22 500						
					1 év	0	31 250	36 875	51 250		93 750	
					2 év	0	27 375	33 125	47 500		88 750	

* A táblázat a lapzártakor érvényes tarifákat tartalmazza, így az akciók árak esetenként megváltozhatnak. Aktuális információkért keresse fel a szolgáltatók honlapját!

(folytatás a következő oldalon)

ADSL-szolgáltatók és szolgáltatásaik (2.)

Szolgáltató / webcím	Összes előfizető száma	ADSL előfizetők száma	Telefon-szolgáltató partner	Ügyfélkör	Szolgáltatás (csomagok) márkanéve	Szerződési idő	Csatlakozási díj (nettó, Ft)*	A különböző sebességű csomagok havidíja (bruttó, Ft)*	384/64 kbps	512/128 kbps	768/128 kbps	1500/384 kbps		
Hajdúnet / www.hajdunet.hu	N. a.	N. a.	Matáv	Egyéni	Home	1 év	0	12 375	13 625					
						1 év	14 375	11 125						
						1 év	14 875		12 375					
					Üzleti	Office	1 év	0	18 625	22 375				
							1 év	14 875	17 375	21 125				
							1 év	28 125			43 750			
				Business	1 év	0	28 750	33 625						
					1 év	28 125	27 500	34 875	52 500					
					1 év	46 875				100 000				
					Integrity / www.integrity.hu INTEGRITY	Egyéni és irodai	SOHO	1 év	10 000	10 000				
								1 év	11 250		11 250			
								1 év	24 875			24 875		
Interdotnet Magyarország / www.hu.inter.net	35 000	485	Matáv	Egyéni	Inter.net	1 év	14 950	11 900	13 625					
						2 év	14 950	10 900	13 000					
						1 év	14 950	17 323	223 88	30 828				
				Üzleti	Inter.net	2 év	14 950	16 099	20 700	30 015				
						1 év	0				73 448			
						1 év	14 950	10 900	12 900					
Interware / www.interware.hu interware	7 000	1 600	Matáv	Egyéni	Privát ADSL	1 év	14 950	9 900	11 900					
						2 év	14 062	9 990	12 490					
						1 év	0	11 240	13 740					
				Üzleti	Business ADSL Business+ (2 db ADSL)	1 év	0	17 375	22 375	42 375	97 375			
						1 év	0	28 625	33 625	56 125	137 375			
						1 év	115 000	0						
Kiber.Net / www.kibernet.hu/kk	N. a.	N. a.	Matáv	ADSL 384	1 év	23 425	9 582							
					1 év	133 500		0						
					1 év	26 875		11 125						
					ADSL 512	1 év	0							
						1 év	0							
						1 év	0	123 750 Ft/év	144 375 Ft/év					
Major-Com / www.majorcom.hu (az Axelero viszonteladója, az adatokat lásd ott)														
MonorTel / www.monortel.hu	N. a.	335	MonorTel	Egyéni	Határozatlan	1 év	43 750	14 200		24 875	43 500			
						1 év	70 000	14 200	24 875	43 500				
						1 év	25 000	13 550	23 750	41 500				
						1 év	40 000	13 550	23 750	41 500				
						1 év	0	12 900	22 575	39 500				
						2 év	14 875	10 875	12 375					
Printer Fair / www.printerfair.hu	N. a.	16	Matáv, Vivendi	Egyéni	Privát ADSL	1 év	0	12 375	13 125					
						2 év	13 625	10 250	11 750					
						1 év	0	11 250	12 500					
					Üzleti	Üzleti ADSL	1 év	0	16 875	21 375	28 250	68 125		
							2 év	0	15 625	20 125	27 000	65 625		
							2 év	0	15 625	20 125	27 000	65 625		
RubinTel / www.rubintel.hu (a Vivendi viszonteladója, az adatokat lásd ott)														
TVNET / www.tvnet.hu	4 907	2 755	Matáv	Egyéni	Határozatlan	1 év	56 250	21 562	25 625					
						1 év	11 600	11 112	13 125					
						2 év	11 600	9 987	12 000					
				Üzleti	Határozatlan	1 év	56 250	37 375	43 625	106 250	202 500			
						1 év	11 600	17 375	20 625	28 750				
						2 év	11 600	16 125	18 125	27 500				
VIVAnet Magyarország / www.vivanet.hu VIVAnet	5 000	1 000	Matáv	Családi	VIVAdsl	1 év	19 000				78 625			
						2 év	19 000				76 125			
						1 év	0	9 990						
				Határozatlan	1 év	0		13 725						
					2 év	7 500	9 990							
					2 év	0		12 975						
Vivendi / www.vivendi.hu	N. a.	3 600	Vivendi (saját területén)	Egyéni	Határozatlan	2 év	0	9 990	12 475					
						2 év	0		12 475					
						2 év	0		12 475					
				VIVAdsl	1 év	0	17 375	22 375	74 875					
					2 év	0	16 125	19 875	27 375					
					2 év	0	16 125	19 875	27 375					
Zalaszám Informatika / www.zalaszam.hu	N. a.	N. a.	Matáv	Egyéni	Határozatlan	1 év	0	13 375	12 4375	55 625	99 375			
						1 év	14 900	11 900						
						2 év	19 900		12 900					
				VIVAdsl	2 év	14 900	9 900							
					2 év	19 900		11 900						
					1 év	24 875	13 625							
Zalaszám Informatika / www.zalaszam.hu	N. a.	N. a.	Matáv	Egyéni	Határozatlan	1 év	37 375		16 125					
						2 év	0	12 375						
						2 év	37 375		14 875					
				Határozatlan	1 év	14 900	10 900							
					1 év	19 900		12 900						
					2 év	0	9 900							
Zalaszám Informatika / www.zalaszam.hu	N. a.	N. a.	Matáv	Egyéni	Határozatlan	2 év	19 900		11 900					
						1 év	24 875	13 625						
						1 év	24 875		21 125					
				Határozatlan	2 év	0	12 375							
					2 év	0		19 875						
					2 év	0		19 875						
Zalaszám Informatika / www.zalaszam.hu	N. a.	N. a.	Matáv	Egyéni	Határozatlan	1 év	58 750	21 563	25 625					
						1 év	12 500	11 000	13 000					
						2 év	12 500	9 875	12 000					
				ADSL Net	Határozatlan	1 év	58 750	37 375	43 625	106 250				
						1 év	13 750	17 375	21 250	28 625				
						2 év	13 750	16 325	18 750	27 375				

Miért Hi-Grade notebook?

2 év garancia! + 2 év teljes körű biztosítás!

www.higrade.hu

Hi-Grade

<http://www.higrade.hu>

szolgáltató **ink**

ADSL-szolgáltatással ellátott települések a Vivendi és a MonorTel területén

Vivendi:	Pécel	MonorTel:
Ajka	Ráckeve	Alsónémedi
Balatonalmádi	Sárbogárd	Dabas I. (észak)
Dunaharaszti	Szeged	Ecsér
Dunakeszi	Szeged-Szőreg	Felsőpakony
Dunaújváros	Szeged-Tápe	Gyál
Esztergom	Szentes	Gyömrő
Göd	Szigethalom	Maglód
Gödöllő	Szigetszentmiklós	Monor
Hódmezővásárhely	Tököl	Nagykátá
Isaszeg	Vác	Sülysáp
Jászberény	Várpalota	Üllő
Kiskunlacháza	Veresegyháza	Vecses
Kistarcsa	Veszprém	
Makó	Zirc	

bantartással, kedvezményes szerzerelhezési lehetőséggel, valamint weblapkészítéssel is.

Gyorsító technológia

Az optimistább kilencvenes évek elején úgy gondolták a technológiai fejlesztőműhelyekben, hogy amíg ki nem épül az előfizetői és minden sebességproblémára győgyírt jelentő fény-

vezetős (optikai) hálózat, átmenetileg a meglévő rézvezeték jobb kihasználására, az átviteli képességek bővítésére koncentrálnak. Nem is eredménytelenül. Ráadásul a költségelemzésekből hamar kiderült, hogy a gyorsító xDSL technológiák alkalmazása sokkal olcsóbb, mint az új üvegvezeték hálózat kiépítése. Nem célunk elmélyedni a műszaki részletekben, éppenséggel csak az ADSL működésének megértéséhez szükséges legfontosabb információkat foglaljuk össze. A módszer lényege kézenfekvőnek látszik: egy egyszerű rézvezeték meg-

használóknál – talán éppen a nagyobb forgalom miatt – gyakran magasabb a havidíj, ezzel szemben szívesebben eltekintenek az egyszerű belépési díjtól. További eltérés a két felhasználói tábor lehetőségei között, hogy míg az egyéni (családi) előfizetőknek leggyakrabban a 384-es, esetleg az 512-es csomagot kínálják (kevés ajánlatban találunk ennél magasabb sebességet), addig a vállalatok, intézmények a teljes skálából választhatnak. Igaz, a 384 kbps tízezres havidíjjával szemben a 1,5 Mbps-ért az elkötelezettségtől (a vállalt szerződési időtől) függően akár 100-150 ezer forintot is kell fizetni havonta.

További különbségek lehetnek az egyes (egyéni vagy üzleti) csomagokban aszerint, hogy hány e-mail címet tartalmaznak, mekkora társulterületet biztosítanak hozzá, illetve adnak-e fix IP-címet is. Az ajánlatokban olykor tartalék modemes kapcsolat, illetve alapszintű tűzfal-szolgáltatás szintén szerepel. Az ISP-k nem mulasztják el a lehetőséget, hogy az ADSL mellé egyúttal saját szolgáltatásaikat is felajánlják. Így találkozhatunk a kínáltai piacon domainnév-regisztrációval és -kar-

vezetős (optikai) hálózat, átmenetileg a meglévő rézvezeték jobb kihasználására, az átviteli képességek bővítésére koncentrálnak. Nem is eredménytelenül. Ráadásul a költségelemzésekből hamar kiderült, hogy a gyorsító xDSL technológiák alkalmazása sokkal olcsóbb, mint az új üvegvezeték hálózat kiépítése.

Nem célunk elmélyedni a műszaki részletekben, éppenséggel csak az ADSL működésének megértéséhez szükséges legfontosabb információkat foglaljuk össze.

A módszer lényege kézenfekvőnek látszik: egy egyszerű rézvezeték meg-

VIVAnet
Magyarország
Internet Szolgáltató

Kapcsolódjon velünk a világhoz!

VIVAdsl Családi csomag már havi 7992 Ft-tól, csatlakozási díj nélkül!

EXTRAAdsl Üzleti csomagjainkhoz most akár három VIVAdsl csomagot adunk havidíjmentesen!

Tel.: 06-40/20-90-20
E-mail: info@vivanet.hu

Fax: 06-40/20-90-21
Web: www.vivanet.hu

„Expressvonal” telefonon

Angol megbízhatóság • Prémium márká felár nélkül • 72 cím büszke birtokosa
A világ egyik legmegbízhatóbb notebook-ja • Magnézium (könnyű, ütésálló) ház
Folyadékkálló billentyűzet • 2 év garancia • Akár 2,6 GHz-es Pentium4 processzorral

www.higrade.hu **Hi-Grade**

<http://www.higrade.hu>

Galvics László / galvics@prim.hu

„Expresszonal” telefonon

ló, s ennek a megoldásnak nem ez az alapvető célja. (Bár egyes nagyobb sebességű üzleti csomagok ezt is lehetővé teszik, ilyenkor mégis célszerűbb bérelt vonalat alkalmazni.) A szolgáltatók ezt úgy is igyekeznek kivédeni, hogy az egyéni előfizetőknek szóló csomagok eleve nem tartalmaznak fix IP-címet, így nem alkalmasak internetes szerver üzemeltetésére és helyi hálózat csatlakoztatására, tehát kizárólag egy darab számítógép kapcsolódását teszik lehetővé.

Az internetszolgáltató forgalommentes időszakban vagy bizonyos időközönként (mondjuk naponta) megszakíthatja a vonalat (de soha nem bont el kapcsolatot), viszont bármikor azonnal felépül az összeköttetés, ha az előfizető a hálóra kíván lépni. Az egyik szolgáltató ajánlatában közli is: „amennyiben nincs adatforgalom, a kapcsolat 30 perc után megszakad”. (Valahogy úgy kell ezt elképzelni, mint otthon a vízcsapot: ha kinyitjuk, jön a víz, de nem eresztjük állandóan a lefolyóba, még ha átalányt fizetünk is érte.)

A magasabb frekvenciasávot kihasználó ötlet alkalmazásának persze vannak korlátjai, hiszen a vezeték átviteli kapacitása (az elérhető sebesség) a távolsággal arányosan csökken.

Az ADSL bevezetéséhez természetesen szükség van bizonyos fejlesztésekre. Mindenekelőtt a telefonközpontot kell felkészíteni a technológia fogadására. Ha egy központnál a szükséges beruházásokat elvégzik, elméletileg akár 100%-os le-

fedés is elérhető, vagyis az előfizetők mindegyike kérhetné a széles sávú szolgáltatást. A központból a hálózatba kilépve azonban már elkezd csökkenni az elérhető maximum. Alapkövetelmény, hogy csak az az előfizető köthető be, aki megszakítás nélküli, közvetlen érpárral csatlakozik a központhoz. Nem felel meg tehát az ADSL követelményeinek a vezeték nélküli (például RLL) technológia, nem lehet útközben vonaltöbbszöröző berendezés, nem

**Notebook a
legjobb áron!**

www.visionkft.hu

Tel.: (36-1) 215-2080

www.higrade.hu

<http://www.higrade.hu>

szolgáltató ink

alkalmas az ősrégi, „papírszigetelésű” drót, mint ahogy az üvegszál sem (bár ez utóbbi ritka, és ha mégis van, önmagában sokkal többre képes az ADSL-nél).

Az említett megoldások persze nem annyira gyakoriak a hálózatokban, hogy jelentősen csökkentsék a lehetőségeket. Viszont a központból egy adott irányba kiinduló érpárhuzos to-

vább korlátozza a maximumot. A technológiából adódik, hogy a szigetelés ellenére is előfordulhat zavarkeltés, különösen ha más technológiákat (például multiplexet vagy HDSL-t) is alkalmaznak a szomszédos kábeleken. Emiatt ha a kimenő vezetékek egyedi-

leg alkalmasak is lennének, köztelgelve már csak alig a felük használhatja egyidejűleg az ADSL-t.

Végül még egy korlát, a már említett távolság. A technológia átlagosan a központtól 3-5 kilométerig használható a szolgáltatásban ígért sebességgel. Az így elérhető lefedettség megállapítása sajnos nem olyan egyszerű, hogy körülbelül húzunk a központból egy 4 kilométeres sugarú kört, hiszen a vezetékek ritkán futnak nyilvánosan. Ugyanakkor elmondható, hogy nem sok település szélesebb vagy hosszabb 8-10 kilométernél, és a nagyobb városokban rendszerint nem egyetlen telefonközpont működik. (Budapestben például éppen ezért telefonközpontokhoz rendelve adják meg a fejlesztési terveket.)

Lehetőségek és határok

Ebből a megközelítésből reálisnak látszik, hogy a szolgáltatók a következő fordulattal ismertetik a lefedettséget: „az előfizetők 60 százaléka él olyan telefonközpont területén, amely ADSL-szolgáltatást tud kínálni”. Mivel a Matáv és a Vivendi egyaránt közel ezt az arányt adta meg, a mutató országosan is érvényesnek tekinthető. (A Hungarotel még nem indította el ADSL-szolgáltatását, de várhatóan már a második félévben elkezd „javítani a statisztikát”, a MonoTel pedig saját szerény körzetében már idén teljes lefedettséget ígér.)

A tervezett fejlesztésekkel így akár a 100 százalékos elméleti maximum is elérhető lenne. Más kérdés, hogy ha holnap mindenki kérné a széles sávú szolgáltatást, az igénylőknek legalább a felét el kellene utasítani. A szakemberek szerint azonban ez csak elméleti fejtegetés, kevésbé szaknyelven szórászhasonlatos. Az életszínvonal, a jogvédelmi viszonyok, az internet iránti érdeklődés, a használati szokások és a jelenlegi ellátottsági mutatók alapján aligha valószínű, hogy kimerülnének a hozzáférési lehetőségek, különösen a széles sávú, azon belül pedig az ADSL-technológiából. A legfejlettebb országok mutatói is alig 40%-os elterjedtséget jeleznek.

Ha én ezt a klubban egyszer elmesélem...

A telefonszolgáltatóktól független Liberalizáció 2002 Kft. érdekes kezdeményezéssel állt elő: tavaly év végén létrehozta az úgynevezett L2 fogyasztói klubot, azzal a céllal, hogy a tagok összesített telefon-, illetve internet-forgalma alapján extrakedvezményeket szerezzen a telefon-, a mobil- és az internetszolgáltatóktól. A Liberalizáció 2002 Kft. fő célja: hogy a kis, illetve közepes ügyfelek számára is érezhetővé tegye a távközlési liberalizáció hatására megindult verseny árcsökkenő hatását. Az L2 Klub az egyedi klubkedvezményeken kívül csak a legkedvezőbb telekommunikációs ajánlatok közvetítésében vesz részt. Az L2 tehát Magyarország első telekommunikációs vásárlói klubja. Tagjai belépéskor kitöltenek egy kérdőívet telefonálási szokásaikról. Az L2 felméri a klubtagok összesített telekommunikációs igényét, és partnereinkkel kereszttulajdonosi jogok alapján a szolgáltatóktól, amelyek a koncentrált igény hatására extrakedvezményeket nyújtanak. A belépők így olyan kedvezményeket kaphatnak, amelyekhez a saját telefonforgalmukat figyelembe véve soha sem juthatnának hozzá.

A klubnak magánszemélyek, vállalkozások és társadalmi szervezetek egyaránt tagjai lehetnek. A létszám az egyetemes elnökök hatására gyorsan növekszik, és ezáltal rövid időn belül a telekommunikációs piac meghatározó tényezőjévé válhat.

Az L2 Klub hírlevelében tájékoztatja tagjait egyedi kedvezményeiről, illetve a klubon keresztül megrendelhető vezeték-, internet- és mobilszolgáltatásokról.

Kiber.Net

KiberNet Kft.

132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22.
Tel.: (1) 438-4567, fax: (1) 438-4568
Hotline: (70) 311-1117

Kínálatunkból:

Telefonos internet Budapesten: 500 Ft/hótdíj

150 órás internet vidéken: 1500 Ft/hó

ADSL 384/64: 7666 Ft/hó

Szerverelhelyezés: 12 900 Ft/hó

Szerverbérlet: 3000 Ft/hó

Szerverszoba, 30 szerver, 1 Gbps: 78 600 Ft/hó

Domainnév-fenntartás, 50 MB webtárhely, 2 e-mail cím: 5000 Ft/év

Új ADSL-díjcsomagok, 384 és 512: 0 Ft egyszeri díj, változó havidíj.
Szerverelhelyezés esetén töredék díjú ADSL vételek igénybe.

Miért Hi-Grade notebook? 2 év garancia! + 2 év teljes körű biztosítás!

www.higrade.hu

http://www.higrade.hu

Galvics László / galvics@pim.hu

szolgáltató **ink**

Tavaszi sláger: ADSL-internet

Nem vitás, hogy az ADSL mára az egyik legkeresettebb internetkapcsolattá lépett elő. Jól nagyobb sebességű eléréssel kecsegtet, mint a modem, a legkisebb sávszélességű ADSL-csomag is hétszer gyorsabb internetezést kínál a betárcsázós kapcsolathoz. Előnye még, hogy a meglévő telefonvonalakon használható, és állandó internetkapcsolatot jelent napi 24 órában, forgalomtól független, fix havidíjjal.

EUROWEB
INTERNET FOR BUSINESS

FREESTART.HU

A szolgáltatók csomagjai között mindenki megtalálhatja a számára legkedvezőbb konstrukciót, legyen szó nagyvállalatról vagy magánszemélyről. Az EuroWeb Internet Szolgáltató Rt. hagyományaihoz híven az üzleti felhasználók minőségi ellátását tűzte ki fő céljává: a klasszikus internetszolgáltatás keretein belül az analóg, illetve a digitális ISDN-vonalon történő hozzáférés mellett a bérlet vonali, illetve a technológiai fejlődéssel lépést tartva az ADSL-, valamint a mikrohullámú internetszolgáltatások is fontos szerepet játszanak a portfóliójában.

Milyen ADSL-csomagot vegyek?

A legkisebb, 384 kbps sávszélességű csomagok 1–3 gépes felhasználásra javasoltak, levelezésre és böngészésre tökéletes megoldást nyújtanak. Amennyiben helyi hálózat kiszolgálására van szükség, úgy célszerű a nagyobb sávszélességet választani: az 512 kbps-os (3–6 gép), a 768 kbps-os (6–10 felhasználó) és az 1500 kbps-os (10 gép felett) változatok egyikét.

A csomagok nemcsak sávszélességükben, de a hozzájuk nyújtott kiegészítő szolgáltatásokban is különböznek egymástól. Például akinek nem szükséges sok e-mail postafiók vagy fix IP-cím, választhatja a költséghatékony **EuroWeb Office ADSL** csomagokat, amelyek kedvezőbb árfértéssel szolgálnak. Fix IP-címet nem tartalmaznak, azonban 5 darab e-mail cím és 20 MB tártérület jár hozzájuk (fix IP kell például saját web- vagy mailszerver üzemeltetése esetén).

A komolyabb vállalati igényekhez az **EuroWeb Business ADSL** javasolt, amely teljes egészében ellátja egy vállalat teljes internetes kommunikációs szükségleteit, és amelynek révén megakaríthatók a szerverberuházási és -üzemeltetési költségek, ugyanakkor napi 24 órában garantált a működési biztonság, az adatvédelem, valamint a távoli hozzáférés. A telephelyükön saját internetes szervert üzemeltető előfizetők fix IP-címet is választhatnak.

EuroWeb ADSL-árak üzleti előfizetőknek*						
ADSL-csomagok	1 éves szerződés		2 éves szerződés		3 éves szerződés	
	egyszeri díj	havidíj	egyszeri díj	havidíj	egyszeri díj	havidíj
Office ADSL 384	5 600	11 900	0	10 900	0	9 900
Office ADSL 512	5 600	13 900	0	12 900	0	11 900
Office ADSL 768	5 600	25 900	0	23 900	0	21 900
Business ADSL 384	0	19 900	0	18 900	0	17 900
Business ADSL 512	0	29 900	0	26 900	0	23 900
Business ADSL 768	0	39 900	0	36 900	0	31 900
Business ADSL 1500	0	69 900	0	65 900	0	61 900

*Az árak dírtól 28-dig érvényesek, forintban értendők, és az áfát nem tartalmazzák.

Olcsó lakossági ADSL-csomagok

Az ADSL természetesen nemcsak az üzleti előfizetők számára elérhető. Az EuroWeb fontosnak tartja a hazai internet fejlődését és a lakossági használat növelését, ezért leányvállalata révén olcsó ADSL-eléréseket kínál egyéni előfizetőknek is. A FreeStart ADSL-szolgáltatása, a StartADSL 384 kbps és 512 kbps sávszélességben választható. Természetesen ezekhez a csomagokhoz is jár e-mail cím, illetve 20 MB webtárhely.

FreeStart ADSL-árak lakossági előfizetőknek**						
ADSL-csomagok	1 éves szerződés		2 éves szerződés		3 éves szerződés	
	egyszeri díj	havidíj	egyszeri díj	havidíj	egyszeri díj	havidíj
StartADSL 384	5 600	7 920	0	8 240	11 200	7 440
StartADSL 512	5 600	9 280	0	9 520	11 200	8 480

**Az árak dírtól 28-dig érvényesek, forintban értendők, és az áfát nem tartalmazzák.

A legjobb választás!

Az idei év elején bevezetett 512 kbps sávszélességű csomag jelen pillanatban a legköltséghatékonyabb választás. Jól gyorsabb a 384 kbps sebességű kapcsolathoz, azonban havidíja alig magasabb.

Adómentes internet

Szeretné bérstruktúráját korszerű és költséghatékony juttatásokkal bővíteni? Adjon dolgozóinak ADSL-t otthoni használatra, amivel akár 2 000 000 Ft bérköltséget is megtakaríthat évente! A személyi jövedelemadóra vonatkozó törvény 2003. január 1-jén életbe lépett módosítása lehetővé teszi, hogy a munkáltatók adómentesen biztosítsanak dolgozóik részére otthoni internet-hozzáférést. Az EuroWeb elsőként jelent meg a piacon **Adómentes ADSL** nevű szolgáltatásával, amellyel akár 5–10 százalékkal csökkenthetők a bérköltségek, s egyúttal korszerűsíthető a vállalat működése.

Az EuroWeb Adómentes ADSL szolgáltatása 384, 768 és 1500 kbps sávszélességben vehető igénybe, s megrendeléséhez legálább 3 előfizetői végpont szükséges.

Vida a megakörülása***	
Átlagos havi lakossági ADSL-előfizetési díj (bruttó)	12 000 Ft
12 ezer forint nettó bér átlagos költsége járulékoival	28 300 Ft
Dolgozóinként éves megtakarítás	16 300 Ft
Dolgozóinként éves megtakarítás	195 600 Ft
10 dolgozó esetében az éves megtakarítás összege	1 956 000 Ft

***Havi nettó 100 ezer forint átlagjuttatás esetén, a 2003-as adótábla szerint.

Angol megbízhatóság • Prémium márka felár nélkül • 72 cím büszke birtokosa
A világ egyik legmegbízhatóbb notebook-ja • Magnézium (könnyű, ütésálló) ház
Folyadékhűlő billentyűzet • 2 év garancia • Akár 2,6 GHz-es Pentium4 processzorral

www.higrade.hu **Hi-Grade**

<http://www.higrade.hu>

szolgáltató **ink**

Vállalati hálózatkezelés – másként

Az 1993-ban alakult VAR Kft. szolgáltatásainak köre a munkaállomások, szerverek, hálózati elemek kis-kereskedelmétől kezdve a kábelezési munkálatokon és a teljes hálózatok kiépítésén át a rendszerkarbantartásig, valamint a szaktanácsadásig terjed. Rendszerte integrátor-cégként igyekszik ügyfeleit segíteni, hogy bárki, bárhol és bármikor biztonságosan elérhesse a számára szükséges erőforrásokat, információkat és személyeket. Ennek érdekében a számítógép-hálózatok teljes körű kiszolgálását nyújtja. A korszerű technológiák megismertetése érdekében havonta tart workshopokat, ahol kellemes hangulatú, vendéglátással egybekötött, ingyenes tájékoztató előadásokon ismerkedhetnek a végfelhasználók a legfrissebb műszaki újdonságokkal. A 2003. május 8-ai **VAR-rendezvény** témája a **3Com eXpandable Resilient Networking (XRN)** új, szabadalmaztatott központi LAN-technológiája lesz, amely lehetővé teszi rendkívül nagy teljesítményű és rugalmas hálózati gerincet kiépítését. Az XRN technológia alternatív lehetőséget kínál a vállalati hálózati központok tervezéséhez és kivitelezéséhez. Az elosztott megközelítést több különálló termékkel megvalósító technológia lehetővé teszi, hogy csak akkor kelljen további eszközöket hozzáadni a hálózathoz, amikor teljesítménynövelésre vagy további portokra van szükség. Mivel az XRN elosztott kapcsolórendszer használ, nincs egyetlen pont sem, amelynek meghibásodása leállást okozna, vagyis nincs szükség költséges és bonyolult redundanciafunkciókra. A hagyományos hálózatfelépítéssel ellentétben a technológia segítségével több XRN alapú switch osztható meg a hálózatban, miáltal jelentősen csökken a környezeti tényezők hatására bekövetkező teljes hálózatkiesés lehetősége.

Az XRN technológiát használó kapcsolók szétszórhatók a telephelyen, így védekezni lehet a hálózat bármely részének környezeti hibáival szemben.

Az XRN technológia *optimalizálja az IT-költséget* is, mivel méretezhetőségének köszönhetően extraegységeket csak akkor kell telepíteni, ha szükség van rájuk. Az ilyen technológiával épített LAN-központ kezdeti beruházási költsége alacsonyabb, és a megoldás védi a hálózati befektetést.

Az XRN technológia összetevői

Az elosztott eszközfelügyelet (DDM) a 3Com XRN technológiájának irányítórendszere, amely a felügyeleti és irányítási információknak az elosztott kapcsolórendszeren keresztül a szétszórásáért felelős. Függetlenül attól, hogy melyik peremeszköz csatlakozik, a DDM lehetővé teszi, hogy a teljes XRN elosztott kapcsolórendszer egyetlen helyi entitásként legyen felügyelhető, egyetlen IP-címen keresztül,

SNMP-, TELNET- vagy webes felületen keresztül. A felügyeleti feladatok – például a szoftverfrissítések, a VLAN-konfiguráció, a feszítőfá-paraméterek módosítása, a multicastszűrés és a QoS konfigurációja – az elosztott kapcsolórendszeren valósulnak meg, ezáltal a technológia minimalizálja a bonyolultságot és az adminisztrációs többletterhelést. Mivel a felügyeleti IP-cím megoszlik az XRN elosztott kapcsolórendszer egységei között, biztosított a folyamatos eszközfelügyelet és -figyelés az egyik összekapcsolt switch kiesése esetén is.

Az elosztott hibatűrő forgalomirányítás (DRR) lehetővé teszi, hogy az XRN-kapcsolórendszer összekapcsolt switch-jei egyetlen aktív forgalomirányítási entitásként működjenek. A DRR intelligens módon elosztja a terhelést a kapcsolórendszer switch-je között a forgalomirányítási teljesítmény maximalizálása és a sávszélesség-kapacitás teljes kihasználása érdekében. Egy XRN alapú switch elromlása esetén az alternatív switchek automatikusan átvesszik a terhelést, így kiküszöbölők a hálózat kiesését, és nincs szükség a végállomás esetleges újrakonfigurálására. Az elosztott kapcsolórendszer switch-jei Layer 3 lokális továbbítást biztosítanak a közvetlenül csatlakoztatott hostokhoz és switchekhez, ezáltal jelentős teljesítménybeli előnyöket eredményeznek. Az elosztott kapcsolórendszerhez további XRN-egységek adásával a központi hálózat teljes Layer 3 kapcsolási képessége megfelelően méretezhető.

Az elosztott kapcsolat-összevonás (DLA) révén az XRN alapú központi switchekkel rendelkező hálózatokban többszörös kapcsolatok építhetők ki a központ és a peremek között. Az XRN elosztott kapcsolórendszer különféle egységeihez több csatlakozás is kiépíthető, ezáltal a teljes hálózat rendelkezésre állása jelentősen megnő. A DLA támogatja az intelligens helyi továbbítást (Intelligent Local Forwarding) is, így biztosítja, hogy az elosztott kapcsolórendszer be- és kimenő forgalma az optimális úton haladjon, ahelyett, hogy az XRN belső kapcsolatán menne keresztül.

3COM- és Intel-bemutató, 2003. március 8.

VAR
computer

További részletek és jelentkezés
a VAR Kft. rendezvényeire: www.var.hu

Notebook a legjobb áron!

www.visionkft.hu

Tel.: (36-1) 215-2080

www.higrade.hu

<http://www.higrade.hu>

szolgáltató **ink**

Axelero ADSL – márciustól olcsóbb az otthoni széles sávú internet

Az ADSL napjainkban egyet jelent a gyors internettel: olyan technológia, amely a hagyományos telefonvonalat teszi alkalmassá a gyors internethasználatra mindenféle fűrés-faragás-szerelés nélkül. A megoldás lényege az aszimmetrikus adatátvitel, amely a letöltés irányában, a felhasználó felé lényegesen nagyobb adatforgalmat (azaz gyorsabb kapcsolatot) tesz lehetővé. Az otthoni internetezésnél épp ilyenre van szükség, hiszen az esetek többségében az adatok (szöveg, kép, hang) felénk áramlanak, és csak ritkán töltünk fel ilyeneket a világhálóra.

Az ADSL egyre növekvő népszerűségét elsősorban sebességének köszönheti, hiszen a hagyományos modem kapcsolathoz képest – a Magyarországon jelenleg elérhető hozzáféréseket alapul véve – akár huszonhatszor gyorsabb kapcsolatot biztosít. Másik nagy előnye, hogy az internetezéshez nem tartozik telefonforgalmi díj, és a világháló használata nem foglalja le a telefonvonalat, hanem azzal egy időben lehetséges a beszélgetés vagy a faxolás is. Az ADSL a nap 24 órájában folyamatos széles sávú internetkapcsolatot biztosít fix havidíj fejében, így nem kell folyton az időt mérni vagy a kedvezményes időszakokra várni ahhoz, hogy pénztárcánkat kímélve netezhessünk.

Az ADSL a modernes kapcsolathoz képest az otthoni internetezés új kapuit nyitja meg. A weblapok gyorsan megjelennek, az igazi élményt nyújtó nagy, színes, akár mozgóképekkel teli oldalak is gyorsan elérhetővé válnak. A bejelentkezésre nem kell várni, hiszen az összeköttetés folyamatos. A zeneszámok, képek vagy akár teljes filmek letöltését pedig számítógépünk re bízhatjuk úgy is, ha nem vagyunk a közelében, hiszen nincs percdíj, amely a számlát növelné. Végre belefedkezhetünk a különféle online fórumok, chatszobák használatába, miközben akár a kedvenc zenei stílusunkra hangolt internetes rádióállomások CD-minőségű programját hallgathatjuk.

2003. március 1-jétől – az internethasználat terjedését elősegítő kormányzati támogatás révén létrejött alacsonyabb nagykereskedelmi díjaknak köszönhetően – az Axelero Internet új, az eddigieknél átlagosan 25%-kal olcsóbb internetezést biztosító előfizetési konstrukciókat vezetett be. Ennek keretében jelentősen csökkent a lakossági széles sávú ADSL-hozzáférés előfizetői díja is, a két különböző letöltési sebességet – 384 és 512 kbps – kínáló szolgáltatás mostantól bruttó 9900, illetve 11 900 forinttól érhető el. És mindezt bármely napszakban, akár folyamatos használat mellett is, kapcsolódó telefonszámla nélkül.

...Övjuk értékeinket...

CD, MC, DVD gyártás

biztos alapokon

CD-Audio és CD-ROM másolatvédelem

VTCD VIDEOTON

Kompaktlemez-gyártó Kft.

H-8001 Szekesfehervar, PI.: 175. Tel.: +36-22-533-571. Fax: +36-22-533-077 Email: info@vtcd.hu Internet: www.vtcd.hu

Pierrot, az éjszakai hálóbagoly

Marosi Z. Tamás, vagy ahogy többségünk a népszerű énekes-zeneszerző-producert ismeri: Pierrot, a melankolikus, szomorkás, elgondolkodtató stílushoz illő nevet az 1980-as évek második felében vette fel. Nyilván sokan emlékeznek még rá, hogy éveken át fehér szomorúbohóc-maszkban lépett fel. Igényes popzenéjét nagyon hamar megkedvelte a közönség, s népszerűsége azóta is töretlen, pedig egy időben visszavonult az énekléstől. A fehér maszktól ugyan már megvált, de a hazai weben a zenészek közül gyakorlatilag elsőként megjelenő Pierrot honlapja azóta is rendületlenül üzemel, sőt sok-sok különlegesség is található rajta. S amint azt az Internet Kalauznak elárulta, ismét nagy dobásra készül.

■ Jelenleg időm legnagyobb részét egy igazi multimédiás munka, egy számítógépes kalandjáték fejlesztése tölti ki. Ebben természetesen sok zene és egyéb hangfelvétel is helyet kap, de feladatom szerint az egész projektet kell átlátnom és működtetnem, így minden oldalával sokat foglalkozom. Emellett a futo produciók továbbmozdításai

Nyomtasson feketén – ingyen!

www.okihu.hu

http://www.okihu.hu

címlapsztor i nk

jelentenek időszakos munkát (remixek, kislemezek, videoklippek stb.), valamint a legutóbbi Kartel-koronon bemutatkozott BillyZone trió első lemezanyaga, amely szép lassan készülget. Mostanában többe koncertezem, mint azelőtt, és gyűlnek az ötleteim egy következő szerzői lemezhez is.

Ezek szerint nem unatkozik. Az interjú kapcsán is éjjel értelek el, úgy tudom, te is az éjjeli baglyok közé tartozol. Ez a munkád jellegéből, a napközbeni elfoglaltságodból adódik, vagy köze van az internethez is?

■ Mindenhez köze van. Az alkotó ember élete úgy formálódik, hogy az éjszakának nagyobb szerepük lesz, mint a nappaloknak. Én már nagyon régóta élek „bagolyként”, s néha ugyan jólesik korán lefeküdni, és reggel kelni fel, nem pedig délelőtt, de alapvetően nem változik meg az életmódom. Az internetezés korai szakaszában az éjszakai telefontarifák is ezt az életstílust erősítették, manapság azonban, azt hiszem, csak a megszokás kényszerít arra, hogy hajnalig nyomjam a billentyűket.

Hány órát dolgozol naponta a számítógéppel? A zenén kívül mire használod még?

■ Naponta sok-sok órát ülök a gép előtt. A zenei szoftverek mellett grafikai és egyéb multimédiás programokat kezelek. Ezenkívül szinte folyamatosan dolgozik a Netscape-em is, hiszen az ADSL segítségével mindig online vagyok.

Emlékeim szerint az elsők között jelentél meg a neten, hiszen már 1996-ban, a „hőskorban” is elérhető volt egy korábbi verziójú honlapod. Hogyan csöpentél bele az internetes életbe?

■ Annak idején nem hittem el, hogy az általam megálmodott információ-dzsungelbe beléphetek és ott kedvemre kutakodhatok. Máig hálás vagyok azoknak a szerencsés barátainknak, akik már korábban hozzáfértek az ak-

koriban jobbára szöveggyűjteményként létező internethez, és bemutattak minket egymásnak. Gyorsan fellángolt a szerelem közöttünk. 1996-ban már saját szerverem volt (igaz, ez Los Angelesben történt), és már működött a www.pierrot.hu domainem, valamint az e-mail címem is.

Miért jót nevezni? Mit üzensz azoknak, akik jelenleg még összeráncolt szemöldökkel nézik az egész világhálót, és elzárkóznak a szörfözéstől?

■ Mit üzensz az idegenkedőknek? Körülbelül azt, amit az utazástól félőknek: ha nem próbálják ki, nagyon sokról lemaradnak, és nem túlzás, hogy szegények maradnak egész életükön át!

Ha már a honlapod szóba került: nem dühít, hogy a pierrot.hu címen nem a te lapjaidat lehet elérni, s emiatt esetleg néhány érdeklődő nem jut el az oldaladra, a www.pierrot.hu címen? Nem próbálnád megszerezni a .hu végződésű címet?

■ A pierrot.hu domain a Café Pierrot kávézó tulajdona, amely legalább annyira jogosult rá, mint én. Gondolkodtam a dolgon, de azt hiszem, nem

ez a legfontosabb kérdés – még az internet oldaláról szemlélve sem.

Nem túl gyakori, hogy egy zenésznek olyan komplex honlapja legyen, mint amilyen a tiéd. Az meg aztán tényleg nem mindennapos, hogy egy ismert muzsikust, akinek nyilván nincs sok szabadideje, saját maga válaszoljon a honlapjára látogatók kérdéseire, például a vendégkönyvbe érkező felvetésekre. Hogyan sikerül erre is időt szakítani?

■ Szerencsére a honlappal kapcsolatos munkák súlya nemcsak az én vállamon nyugszik. A szerkezet ötlete és

sok menüpont tartalma ugyan tölem származik, de van segítségem a levelek megválaszolásánál és a vendégkönyv kezelésénél is. A honlap külseje egyébként Gazdik Richárd barátom keze munkájának eredménye.

A Pierrot-webkikötőn még nyeregményjáték is található. Ezt látogatócsalogatónak szánod? És akkor még nem is beszéltem arról, hogy a site-ról a csengőhangoktól kezdve a különleges háttérképekig mi mindenhez hozzá lehet férni...

■ Igen, az volt a célom, hogy minél gazdagabb weboldalt kínáljak fel a közönségnek. Egy lassan tizenöt éve működő előadó esetében ez persze könnyebben megvalósítható, mint egy újdonsült produkciónál. A menüpontok nagy része a múltam megismerését segíti, nem egy újságíró innen készült fel a velem készítenő interjúra. Első-

lyen típusú emberek az elsődleges „védőim”, és ezek a fiúk-lányok milyen dolgokra fogékonyak, mire kíváncsiak. Valószínűleg ezek a tapasztalatok vezettek a honlap tervezésénél.

A honlapodon számos saját, szabadon letölthető, közel CD-minőségű MP3-hanganyag található, sőt mi több, még videóklip is vannak. Joggal merül fel tehát a kérdés: előadóművészként mit gondolsz az internetes fájlcsereshálózatokról? Nem

félsz attól, hogy ha a honlapodon elérhető a zeneszámok, esetleg nem veszik meg a CD-t, hanem inkább letöltik a netről?

■ A véleményem az internetes zeneterjedéssel kapcsolatban meglehetősen összetett. Egyrészt a bajmára már nem közeledik, hanem be is következett. A CD-másolás és a neten történő zenei cserébere (a magyarországi lehetetlen médiahelyzettel megerősítve) gyakorlatilag tönkretette a poppiacot. Ma csak az ultrakommersz, fröccsöntött bőví a piacképes zenei termék, a nyitott füldöeknek és szellemiségűeknek szánt

produkciók rendre megfeneklenek azon a zátonyon, amelyet a saját közönségük hoz létre a felvilágosult „nahát, ez milyen jó, letölthetem valahonnan?” attitűdjével. Aki pedig elég ostoba, nem ért a technikához, megvezethető a média által, és emellett az izlése is borzasz-

tó (mitől lenne jobb?), az ételt az hipergagyit, és vásárol – mert számára ez az egyetlen lehetőség, hogy hozzájusson rágógumi-adagjához. Ma már ott tartunk, hogy az erőteljesen felhígult hazai színteret a pocskondiázza elsősorban, aki minderről tehet. A fiatalok nem győzik hangoztatni, hogy milyen értéktelen a magyar popzene (és a felszint szemlélve ebben igazuk is van), miközben a magatartásukkal ők maguk tehetnek arról, hogy kedvencük választásra kényszerült: vagy befejezi működését, vagy az életben maradásért vállalja a szemetgyártást.

A probléma világszintű, de egy Magyarország-méretű kis kultúrában tud csak végzetes pusztítást véghezvinni.

Másrészt az MP3 kérdése technikai természetű. Nyilván jó dolog, ha használjuk az új lehetőségeket, és én magam is nap mint nap találkozom az MP3-mal. Még zenét is töltök le néha, mert nagy gyűjtője vagyok néhány nyolcvanas évekbeli előadó ritka felvételeinek, és ezeket szinte lehetetlen másképpen megszerezni. Ha meg olykor mégis rábukkanok egy elfekvő bakelit kislemezre valahol Londonban, akkor a legnagyobb természetességgel és örömmel vásárolok meg, mert valóban gyűjtő vagyok. Márpedig a gyűjtő és a rajongó csak az eredetire vagyik. Ezért tartom vérlázítótnak, ha valaki az autogramkérő levélben küldi el kedvencének a fénymásolt kalózelemz borítóját, vagy ha ugyanaz az illető hihetetlen nagy fanként mutatkozik be egy fórumon, miközben rajongásának tárgya számára csak TDK feliratú lemezeket produkált.

■ Gyakran vásárolnak abban az internetes boltban, amelynek segítségével elektronikus úton lehet megrendelni a lemezeidet?

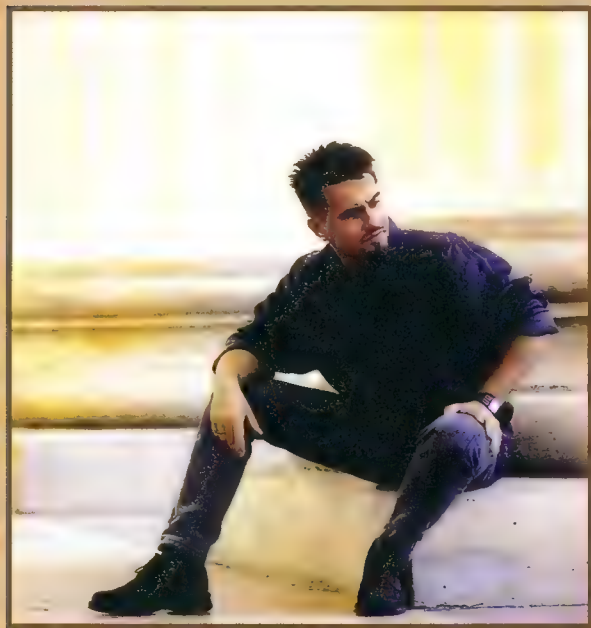
sorban nem az új vendégek csalogatása, hanem inkább a meglévő rajongók szórakoztatása céljából készült minden, illetve egyfajta könyvtárként funkcionál, ahol a munkásságommal kapcsolatos infók fellelhetők. Éveken keresztül működött a nem túl fantáziadús, ám kifejező nevű Pierrot Klub, amelynek üzemeltetése közben világhosszá vált számomra, hogy mi-

címlapsztori **ink**

■ Igen, a szolgáltatás meglepően népszerű. Ennek oka persze elsősorban az alacsony árakban rejlik, de valószínűleg az is számít, hogy a hivatalos weboldalon láthatóan megbízható helyről, mondhatni első kézből származik a termék és az információ. Én magam is szívesen vásárolok ilyen helyeken, igaz, a nagyobb kereskedők szintén megbízhatók a világhálón. Néhány általam kezelt produkcióval közösen egy

mez is készül (persze külön-külön), amely a hagyományos változat mellett letölthető verziót is jelent majd.

● *Beszéljünk egy kicsit általánosságban a zenei weboldalakról! Mit gondolsz, milyen az igazán jó előadói honlap? Tudsz-e tanácsot adni azoknak a zenésztársaidnak, akik csak most kezdik felfedezni a netet?*

olyan akciót tervezünk, amely kifejezetten a netes terjesztés lehetőségeit hivatott tesztelni: karácsony környékén csak a honlap látogatói számára például Píerrot- és Ganxsta Zolee & The Kartel-kisle-

■ Alapvetően kétfajta zenészhonlap létezik. Az egyik az amatőrök, aki igyekszik egyfajta portfólióként működtetni a weboldalt, a másik pedig egy létező, megvásárolható, működő projekt mellé kínál adalék-információkat. Ezekre az oldalakra más és más tartalom szükségelte-

tik, de mindegyik számára fontos a visszajelzés, a feedback – ami leginkább egy vendégkönyv üzemeltetésével gerjeszhető –, valamint a naprakész információk közlése, hiszen az egyéb kiadványokkal szemben az internetes megjelenés legnagyobb előnye a frissesség. Javaslatként talán csak annyit mondanék, hogy érdemes mindenkinek kicsiben, korlátokat felállítva gondolkodnia, mert a design bélyegméretben is megvalósítható, ám a tartalom burjánzása, a rendezetlen információkat tartalmazó „slejf-nik” szaporodása csak így állítható meg. Rádásul még senki nem kérte számon a miniatúrafestőn, hogy híján van a freskóknak...

● *Van-e esetleg valamiféle elképzelésed, víziód, hogy milyen lesz a jövő, a XXI. század művésze? Képes lesz-e idővel minden alkotó olyan nyitottsággal használni a digitális technikát, mint te, vagy esetleg a zenészek társadalma is két csoportra szakad, a hagyományos és a multimédiás művészekére?*

■ A zene és a vizualitás nagyon régóta összetartozik. Rádásul a videoklipkorszak eljövetele óta a lemezborítók, a plakátok és a koncertlátványképeken túl már az otthonunkban is megjelent – persze csak ha bekapcsoljuk a televíziót. Amennyiben egy művész nem csupán a gitár hat húrára koncentrált, de arra is, hogy milyen nadrágban, mekkora terpeszben és hány szegeccsel mutat jól, már foglalkozott a produkció látványával. Ha a színpadra különleges effektusokat tervez, és álmában klipet forgat, megtette a következő lépést.

A megvalósítás pedig ma már tényleg közel van az egyszerű emberhez: napjaink számítógépei a tömény multimédiáról szólnak. Ha a ze-

címlapsztor **ink**

amely mindössze egyetlenegy Pierrot-dal lejátszásra képes, azaz választanod kell. Tudnál-e dönteni? Magyarán mondván: van a saját dalaid között olyan igazi nagy kedvenc, amelyet mindegyik-

nél jobban szeretsz?

■ Minden egyes dal egy-egy gondolat, egy-egy hangulatot manifesztációja. Az ítélet bizonyára erősen befolyásolt lenne az adott körülmények által. Persze szakmailag is nézhetném a dolgot, de hál' istennek ez sem könnyítene sokat. Na jó: azt hiszem, hogy például a Játék lemeze készült Van miért című dal a legtöbb szempont szerint jól sikerült darabnak mondható.

■ Mit gondolsz, lehet a zene olyan vonzerő, amely sokakat felcsábít a hálóra?

■ Nem, azt hiszem, hogy az internet elsősorban szöveg, azután kép, és csak ezt követően mindenféle egyéb, így például zene is. Persze a világ elérhető általa, tehát a világ

zenéje is. A meglehetősen egyoldalú, ostoba médiával (kereskedelmi rádiók, tévék, bulvárlapok stb.) mellett szerintem az internet az egyetlen lehetőség, hogy az ember átnézzen minden felett, és ne azt egye meg, amit erőszakkal elé raknak, hanem képes legyen megkeresni azt, ami neki szól, ami az ízlésének leginkább megfelelő. Ne higgyünk hát a médiának, ne legyünk lusták, és nézzük meg, hogy valóban mi történik a zenei világban. És vásároljunk lemezeket az interneten: a kínálatbeli különbség majdnem olyan szembetűnő, mint a kilencvenes évek elején, a nagy lemezkiadók beérkezése előtt.

■ Vannak-e kedvenc webhelyeid?

■ Elsősorban a kalandjátékos oldalakat, az azokon megjelenő kritikákat, értekezéseket, fórumokat olvasom. Egyébként 1996 óta megszűnt számomra a szörfözés élménye, ami azt jelenti, hogy manapság legfeljebb konkrét kutatási céllal keresek fel általam nem ismert oldalakat. Ilyenkor sokat használom a keresőportálokat, az online szótárakat és néhány webringet, de gyakran ellátogatok például az Amazon-honlapokra is, ha DVD-t, CD-t vagy könyveket kívánok vásárolni.

Pierrot, az éjszakai hálóbagoly

néznek némi affinitása van a technikához, sok okosat tud művelni egy-egy szoftverrel. Persze azért vigyázni kell: áltálta, hogy van egy Photoshoppod, még nem válsz grafikus. Hiszen ha megfordítom, azonnal érthető a képlet: melyik grafikus lesz zenészé pusztán azért, mert gitárt fog a kezébe? Szóval ha minőségi munkát szeretnénk, sosem szabad képzett szakember bevonása nélkül túl messzire menni.

■ Egy zenész, miután elkészült a remekműve, milyen gyakran hallgatja vissza a saját dalait? Egyáltalán: visszahallgatja?

■ Időnként visszahallgatom. A stúdiómunkák végén rendszerint csösmöröm lesz a daloktól, de a gyártási procedura által igényelt két-három hét általában elegendő ahhoz, hogy a frissen kicsomagolt CD meghallgatása már majdhogynem „szűz füllel” történjen. Ilyenkor figyelmesen végighallgatom, „kiolvasom” az albumot, mint valamely rég várt kedvencemét. Később általában csak azért teszem be a lejátszóba, hogy felelevenítsem, hogy is volt az egyik vagy a másik dal, de bevallom, nem egyszer tovább is bent marad a korong...

■ Benne lennél egy kis játékban? Képzljük ide azt a lemezjátszót,

Audit Alexától

Egyszer már írtunk az Amazon.com-csoporthoz tartozó San Franciscó-i Alexa Internetről, amikor a cég „időgépet” mutattuk be, vagyis azt az archívumot, amely a korábbi évek adataiból őriz egy-egy weboldalt.

Akkor elmentünk a www.alexa.com főszolgáltatása mellett, amely lényegében a világ különféle websitjeinek forgalom szerinti rangsorolása. Ez a szolgáltatás látszólag felesleges, hiszen ma már minden valamirevaló site független auditorral mérési a forgalmát, ám ha ellátogatunk a webaudit.hu vagy az auditonline.hu címre, akkor láthatjuk, hogy sok kisebb webszolgáltató nem egyedül áll a mérlegre, hanem maga köré toborozott társaival, és ez az úgynevezett network próbál egyre nagyobbakat mutatkozni, hogy forgalmában felvegye a versenyt a piacvezetőkkel.

Az alexa.com bizonyosan nem teszi a mérleg ugyanazon sorpenyőjébe a körtét és a krumplit, nála a főegység a domain, és egy site-nak azt tekintik, ami az adott domain alatt megtalálható. A mérés nem ugyanúgy történik, ahogy az audit-szoftvereknél, amikor is egy kis egypixeles képecskét a mérőszerverről kell behívni az oldalba, hanem egy sokmillió mintából statisztikai módszerekkel számítják ki a napi oldalbetöltést és a napi látogatói létszámot, s ezek kombinációjából alakítja ki a szoftver a háromhavi átlagszámok szerinti rangsort.

Ez eltérhet ugyan a Webauditnál mért adatok nyomán kialakult rangsortól, de elképzelhető, hogy ha magát az adott domain és a hozzá tartozó site-ot nézzük, akkor az alexa.com értékelése pontosabb, hiszen a nagyobb (és kisebb) portálok networknek nevezett szövetségeiben sok össze nem tartozó árucikk – ahogy mon-

dani szokás: kegyeszer, vegyeszer, óvszer – kerül egy sorpenyőbe.

Március végén az előző háromhavi forgalom alapján nagyjából így nézett ki a nagyobb magyar hírportálok alexa.com szerinti ragsora (az utolsó számjegyeket kerekítettük):

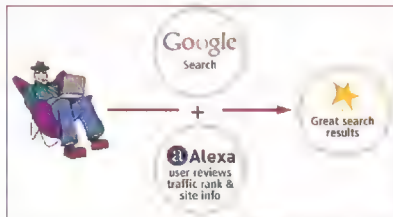
Origo	~ 2 000.
Startlap	~ 3 600.
Index	~ 4 400.
Korridor	~ 12 600.
Stop	~ 19 100.
RTL Klub	~ 19 500.
Prím	~ 20 400.

A lista naponta változik, de a háromhavi átlagok alapján a magyarországi nagyobb portálok ragsora így alakult (a helyezés a világ össze site-jának mezőnyében értendő). És ha már felmerült a Prím neve, nézzük meg az informatikai hírportálok sorrendjét (meglepi nagyságrendi különbségek tapasztalhatók):

Prím	~ 20 400.
Terminál	~ 25 500.
Supergamez	~ 31 500.
HWSW	~ 107 300.
Root.hu	~ 283 000.
Számítástechnika.hu	~ 731 000.

A gazdasági lapok a dobogós informatikai lapok mögött jócskán lemaradnak:

fn.hu	~ 48 800.
napi.hu	~ 72 300.
hvg.hu	~ 110 800.
portfolio.hu	~ 200 000.

Felzárkózóban vannak viszont a klasszikus napilapok online verziói, a Népszavát leszámítva (ide soroljuk az MTI hírtárlát is):

Magyar Nemzet	~ 13 600.
MTI	~ 27 000.
Népszabadság	~ 28 000.
Magyar Hírlap	~ 32 000.
Népszava	~ 129 000.

(Érdekeség, hogy az első ötvenezerebe, vagyis a gazdasági site-ok élmezőnyébe még az Adverticum is belefért, viszont a Habostorta, amely a maga köré szervezett hálózattal a Webaudit szerint a második legforgalmasabb magyar site-csoport, önmagában nem fér be az első százezerbe...) A forgalom mellett érdekes keresztozvaltsági adatokat is kaphatunk az oldalról, vagyis hogy azok, akik ezt vagy azt a site-ot nézik, mit látogatnak még. Összehasonlíthatjuk 2-3-4 konkurens rangsorának alakulását 3, 6 vagy 12 hónapra visszamenően, megtudhatjuk, hogy kik és hányan linkelnek az adott oldalra, s elolvashatjuk, hogy a látogatók miként értékelik az adott oldalt. Összességében elmondható, hogy az Alexa.com hasznos támpontot nyújt az egyre szaporodó webkibővítő közötti eligazodáshoz, navigáláshoz.

Egérfogó

Egy egérfogó mindig jó a webháztartásban. Hogy mire használsd, azt neked kell tudnod, de azért mi is adunk tippeket.

Az egérfogás, vagyis „capture mouseposition”, ahogy a webes Javascript-tanácsadó oldalakon találkozhatunk a témával, abból áll, hogy lekérdezzük az egér pozícióját. Bármennyit is közeledett egymáshoz az Internet Explorer és a Netscape, azért egyéniségüket megőrizték, úgyhogy a lekérdezés még mindig változatos formában történik. Itt jegyzem meg, hogy egyszerűen már nem vagyunk hajlandók az Ns4-gyel foglalkozni, mert azt már az Ns6.x-7.x óta kitagadott és megtagadott ósnek tekinthetjük. Hasonlóképpen IES alatti verziókkal sem foglalkozunk, ahogy a Keravillban sem árulnak a villanykörtépolcon petróleumot annak, aki még nem váltott át a világítás újabb verziójára. Ez persze meg is könnyíti a dolgunkat:

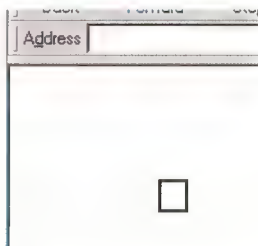
```
<script language="javascript">
var ie5 = (document.getElementById && document.all);
var ns6 = (document.getElementById && !document.all);
Xpos=0;
Ypos=0;
function trackMouse(e){
var Xpos= (ie5)?event.x:(ns6)?clientX:e.clientX:false;
var Ypos= (ie5)?event.y:(ns6)?clientY:e.clientY:false;
if (Xpos>100 && Xpos<120 && Ypos>100 && Ypos<120)
parent.location.href="masik.htm";
window.status = "Xpos= " + Xpos + " Ypos= " + Ypos;
}
document.onmousemove= trackMouse;
</script>
</head>
```

Már csak a copyright miatt is megjegyzem, hogy a kódot a www.getelementbyid.com-tól csórtam, és kicsit szétziláltam.

Ugye, ie5 változó értéke „true”, ha IES-ben vagy a fölött járunk, mert mindkét objektumot tudjuk kezelni, az ns6 változó meg akkor „true”, ha Ns6-ban vagy a fölötti böngészőben bújáljok oldalunkat. A kékel szedett sor folyamatosan kiírja alul, a státussorban a kurzor pozícióját. Ezt akár ki is veheted, attól függ, mire fogod használni az egérfogót. Hogy mire lehet használni, arra rögtön a pirossal szedett

sor mutat egy példát. Ha a kurzor arra a négyzet alakú területre téved, amelyet most feketével kiemeltem, akkor automatikusan bejön a [masik.htm](#) nevű dokumentum.

Természetesen oldalbetöltés helyett bármilyen más eseményt is hozzárendelhetesz.

Ragadjunk le az én ötletemnél: mondjuk egy terrorista vagy, és azt szeretnéd, hogy a titkos oldalaidra csak anarchista barátaid léphessenek be. A terv az, hogy hogyan szerezzük meg a gittet, amelyet majd rághatunk. Ennek titkos részleteit tartalmazza az oldal. Ez a módszer így persze nem jó, mert bármelyik nemzetbiztonságis belekukkant a kódba, és máris tudja, hova kell vinni a kurzort, hogy elolvassa a haditervet. Továbbá az sem árt, ha beteszed a következő metatagot az oldaladba:

```
<meta name="robots" content="noindex">
```

Mert hiába titkos, ha a robotok leindexelik, akkor bármelyik keresőben előbukkanhat véletlenül.

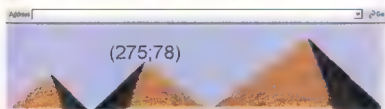
Ezért tervünk a következő: beteszünk egy képet az oldalra, és annak valamely pontja kiad egy (x,y) koordinátaértéket. Ha készültünk egy olyan oldalt, amelynek a címét úgy állítjuk elő, hogy `Xpos+Ypos+.htm`, akkor ha valaki arra és csakis arra a pontra kattint, amelyet mi belépőnek szántunk, betöltődik neki a titkos oldalunk, de ha csupán egy

pixellel is arrébb kattint, az jön be neki, hogy az oldal nem létezik.

Csináljunk egy konténerrelemet (vagyis `<div></div>`), amelyet érzékennyé tehetünk az egérkattintásra.

```
<div onclick="betolt()" style="position:absolute; left:0px; top:10px;"></div>
```

Ez a böngészőben így néz majd ki:

(Odaírtam a csúcs koordinátáit az értetlenkedők kedvéért...)

Az **onClick** esemény bekövetkezése azt jelenti, hogy valaki rákattint a piramisainkra. Mondjuk, hogy a mi titkos belépőpontunk a középső piramis csúcsa. Mivel konténerrelemlünket pontosan beállítottuk, hogy a (0;0) pontnál kezdődjön, a csúcs koordinátáit pontosan be tudjuk mérni, ha rávisszük a kurzort, és megnézzük a státussorban a kurzor pozícióját.

Xpos= 275 Ypos= 78

Most kellene nekünk csinálni egy **27578.htm** nevű fájlt, és a csúcsra kattintva bejön a titkos haditerv. Persze félok, hogy még a mesterlovások sem fogják eltalálni pont azt a pixelt, amelyet kell, még ha tudják is a helyét. Ezért jobb, ha megelégszünk azzal, hogy emberünknek valahová a 270 és 279, illetve a 70 és 79 közé sikerül kattintania. Vagyis vágjuk le a koordináták végéről az egyes helyi értéket, és legyen a titkos oldal címe **277.htm**.

A titkosítást elvégző programcskánk roppant egyszerű:

```
function betolt()
{
parent.location.href=Xpos.toString().slice(0,2)+Ypos.toString().slice(0,1)+"77.htm"
}
```

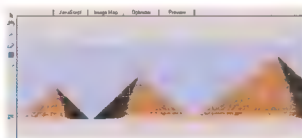
A **toString()** a számot karakterré alakítja (különbön számként adódna össze, ami szintén járható út a fájlnev kialakí-

tásánál, de így nehezebb eltalálni a fájlnevet), a **.slice()** pedig lenyisszantja nekünk a szükséges részt. Ezt betesszük a fenti program után, és kész.

A lényeg az, hogy a forráskódból nem olvasható ki a titkos oldal címe, tehát aki látni akarja, megöszül, amíg megtalálja.

Egy másik trükkel hasonló módon lehet titkos oldalt elérhetővé tenni. Ez a megoldás, ha már copyrightot emlegettem az előbb, saját kútfőből származik, úgyhogy minden jog, így a tévedés joga is engem illet.

Ehhez a megoldáshoz egy szételőprogrammal (ilyet ingyen is beszerezhetsz, például letöltheted az **Ulead SmartsaverPro** ingyenes próbaváltozatát a **www.ulead.com** címről) szétdaraboljuk a képet mondjuk 10x10, azaz száz darabra. A program mindezt egy táblázatba pakolja bele, s ha ezt berakod az oldaladba, akkor a kép egészen látszik. Ezt arra szokták használni, hogy gyorsabban töltődjének le a nagy képek.

A táblázat egy részlete – persze kipucolva belőle a fölösleges dolgokat – így néz ki:

```
<TABLE BORDER=0 CELLPADDING=0 CELLSPACING=0
WIDTH=728 HEIGHT=174>
<TR>
<TD WIDTH=72 HEIGHT=17>
<IMG onClick=adj(2) SRC="p-1x1.gif" WIDTH=72
HEIGHT=17 BORDER=0 >
</TD>
<TD WIDTH=32 HEIGHT=17>
<IMG onClick=adj(7) SRC="p-1x2.gif" WIDTH=32
HEIGHT=17 BORDER=0 >
</TD>
<TD WIDTH=149 HEIGHT=17>
<IMG onClick=adj(7) SRC="p-1x3.gif" WIDTH=149
HEIGHT=17 BORDER=0 >
</TD>
```

Egérfogó

Mindegyik képkockába beleteszünk egy **adj(n)** függvényhívást, ahol n tetszőleges szám vagy betű. Betű esetén természetesen idézőjelbe kell tenni a karaktert, valahogy így: **adj("q")**. Kicsit macerás, ha száz ilyen kockánk van, de megéri. Ha ugyanis most azt mondjuk gitrágó társunknak, hogy három pontra kell kattintania, mondjuk először a harmadik csúcsra, azután az elsőre, végül pedig a középsőre, akkor kapunk egy karaktersorozatot, amelyet az alábbi kis program összegez:

```
<SCRIPT language="Javascript">
<!--
var i=0
var cim=""
function adj(x)
{
i=i+1;
cim=cim+x;
if (i==3) parent.location.href=cim+".htm";
}
//-->
</SCRIPT>
```

A kombinációk száma, ha minden képkockánál mást adunk hozzá a címhez, 100x100x100, vagyis egymillió. Azaz ezzel a módszerrel a gittoldal feltörőjének egymillió oldalcím közül kellene kiválasztania a helyeset. Jó, nyilván nem utolsónak jön be neki, ha szerencséje van, az ötszázazredik próbálkozásra eltalálja, de mi addigra már megszereztük a gittet. Ám ha ez nem elég neked, akkor a hármast cseréld ki egy nagyobb számra, s minden növekménnyel százszorosára nő a kombinációk száma. Mivel a kockák méretét mi állítjuk be, aki tudja, hová kell kattintania, nem fogja eltéveszteni, még akkor sem, ha 10 dioptriás szemüveget hord.

A jobb egérgomb letiltása

Létezik az **oncontextmenu** esemény, amelyet éppen a jobb egérgombbal való kattintással lehet aktiválni. Ha ezt az eseményt letiltjuk, akkor a jobb egérgomb lebénel. Ennek egyik fő előnye, hogy így meggátolhatjuk a képeink lopkodását, bár aki nagyon akarja, tudhatja a módját, hogyan szedje ki a cache-ből. Ha letiltjuk az oldal cache-ben való tárolását, akkor még nehezebb lesz a dolga. Ezt a

```
<meta HTTP-EQUIV="pragma" content="no-cache">
```

beírásával tehetjük meg. Ha az egész dokumentumban le akarjuk tiltani a jobb gombot, ott írjuk be a következőt:

```
<script language="JavaScript">
<!--
document.oncontextmenu=new Function("return false")
// -->
</script>
```

Ha viszont csak mondjuk a képeknél szeretnénk a jobb egérgomb funkcióit megakadályozni, akkor elég, ha a képnél tiltjuk le:

```

```

Ezt természetesen használhatjuk más HTML-elemek esetében is.

Hát, további jó egerészést!

A jól informáltak

klikkje

PRIM

ONLINE

www.prim.hu

tippje **ink**

A jövő technológiái (III.)

A matematika és a HTML

Ebben a hónapban a MathML szabvánnyal foglalkozunk. Azok kedvéért, akik nem olvassák rendszeresen az **INK**-et, lássuk, mire való a MathML (a cikk első része az **INK** 2003. január-februári számában olvasható). Többször kerestem matematikával kapcsolatos weboldalakat a neten, de a kínálat kiábrándító. Ennek nyilván több oka is van. Egyrészt a matematika mindennapjainkban sem foglal el előkelő helyet, másrészt eddig a HTML nem tudott megfelelő támogatást biztosítani a matematikai vénával megáldott tartalomfejlesztőknek. (A Sulinet www.sulinet.hu/cgi-bin/ba.cgi?f=/ematek/index.html oldalán a bonyolultabb egyenleteket, képleteket képként kellett beilleszteniük a fejlesztőknek.) Erre kínál gyógyírt a MathML egy egységes matematikai jelölőnyelvvvel. A komolyabb matematikai alkalmazások már ma is lehetővé teszik MathML létrehozását. A Mathematicában és a Maple-ben benne van a teljes MathML-támogatás. (Egy pár hely, ahol Magyarországon Mathematicát használnak: silver.szote.u-szeged.hu/math/mmterem.html, www.ymmf.hu/egysegek/matek; de komoly üzleti felhasználásra is alkalmas: www.e-business.com/products/usesofmath1.htm.) A matematikával foglalkozóknak a kezükben van az eszköz MathML-tartalom létrehozására. De vajon mi a helyzet a böngészőkkel? Jelenleg az Internet Explorer csak bővítőmodulokkal (plug-inokkal) képes megjeleníteni, de a Mozilla alapú böngészőkkel (Mozilla, Phoenix, Netscape, Galeon, Camino stb.) már probléma nélkül megnézhetjük az efféle oldalakat. Az Opera egyelőre nem támogatja ezt a szabványt, ahogy a Microsoftnál sem tervezik a közeljövőben a MathML megvalósítását böngészőjükben.

A gyakorlatban

Ha nincs MathML-es böngészőnk, akkor is lehetséges a követező kódok kipróbálása. A www.mathmlcentral.com címen a Mathematica szoftver készítői egy webes MathML-kiértékelőt hoztak létre. Megadjuk a MathML-kódot, és máris készül belőle a JPEG- vagy GIF-kép. Elárulhatom, hogy a cikk illusztrációja is ezzel készült. Azoknak, akiknek rendelkezésére áll MathML-t ismerő böngésző, könnyű dolgot van, webbrowserüket használhatják a leírtak kipróbálására. (A CD-mellékleten ingyenes, beépített MathML-támogatással rendelkező Mozilla, Amaya és Phoenix böngészők sorakoznak többféle operációs rendszerre. Akik viszont az Internet Explorer szeretői MathML-megfelelővé tenni, keressék fel a www.dessci.com/en/products/mathplayer/welcome.asp oldalt.) Nézzük meg, hogyan is kell a MathML-t a HTML-be építeni:

```
<?xml version="1.0" encoding="iso-8859-2"?>
<!DOCTYPE html
PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0 Strict//EN"
"http://www.w3.org/TR/xhtml1/DTD/xhtml1-strict.dtd">
<html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml"
xml:lang="hu" lang="hu">
<head>
</head>
<body>
<math
xmlns="http://www.w3.org/1998/Math/MathML">
Ide jön a MathML-kód
</math>
</body>
</html>
```

Ez szépen megy az Amayában és a Mozilla alapú programokban, de az Explorerben, MathPlayerrel nem.

A jövő technológiái (III.) A matematika és a HTML

A MathPlayerrel felszerelt Internet Explorerok esetében így kell kinéznie az oldalnak:

```
<html
xmlns:m="http://www.w3.org/1998/Math/MathML">
<head>
<object id=MathPlayer classid="clsid:32F66A20-7614-
11D4-BD11-00104BD3F987">
</object>
<?import namespace="m"
implementation="#MathPlayer" ?>
</head>
<body>
<p>
<m:math>
Ide jön a MathML-kód
</m:math>
</p>
</body>
</html>
```

Továbbá a MathML-elemeket ilyenkor m:-tal kell kezdeni. Valahogy így: <m:valami> </m:valami>. Látható, hogy az Explorer nincs igazán képben a MathML-t illetően, az Amaya (W3C-referenciaböngésző és -szerkesztő) által készített, MathML-t tartalmazó HTML-oldalt nem képes megjeleníteni még MathPlayerrel sem.

A továbbiakban elhagyom az „Ide jön a MathML-kód” előtti és utáni részt, de a példák csak ezzel együtt alkotnak webes publikálásra alkalmas kódot. Akkor vágjunk bele a közepébe!

Számok, változók, függvények – minden a fajtája szerint

Minden egyes elemnek meg kell adnunk, hogy mi is az valójában. Ez a <valami>ez az elem</valami> formában történik. Ismerős, ugye? Milyen kényelmes az egyszerű XML nyelv!

Az első csoportba sorolhatók a változó- és függvénynevek, valamint a szimbolikus állandók. Ezeket <mi>x</mi> jelöléssel látjuk el. A szimbolikus állandóra jó példa a π – ez a pi betűt helyettesíti leképezéskor. A www.w3.org/TR/REC-MathML/chapter6.html oldalon többet megtudhatunk ezekről az állandókról.

A második csoportot a számok alkotják, amelyeket <mn>1984</mn> formában adhatunk meg. Szükség van még műveleti jelekre, ez a MathML szerint <mo>+</mo> alakban valósítható meg.

Első példa

Az eddigiek alapján már egy egyszerű képlet is elkészíthető:

```
<mn>1986</mn>
<mo>+</mo>
<mn>17</mn>
<mo>=</mo>
<mn>2003</mn>
```

Igazából ehhez nincs szükség a MathML-re, megoldható mindenféle jelölőnyelv nélkül is. Vannak azonban a matematikának olyan mélységei, amellyel nem bírkóznak meg a régi böngészők. Nézzük, hogyan lehet a MathML segítségével felírni azt, hogy a számtani közép nagyobb a mértani középénél, vagy egyenlő azzal.

További lehetőségek

Mi szükséges hozzá? A korábbiakon túl tudni kell leírni gyökjelet és törtet. Ezen keresztül vesszük szemügyre a további lehetőségeket. A gyökjel gyakran előfordul a képletekben, a mértani középhez is szükség van rá. Az <msqrt>ez van a gyökjel alatt</msqrt> adja meg a négyzetgyököt. X n-edik gyökét pedig a <mroot><mi>x</mi><mi>n</mi></mroot> kifejezés írja le. Persze az első helyre nemcsak számokat írhatunk, hanem változókat és kifejezéseket is.

A törtjelet sem nehezebb meghatározni: <mfrac>számláló kifejezése nevező kifejezése</mfrac>. Persze ahogyan a matematika világa nem elégzik meg ilyen egyszerű dolgokkal, a MathML-ben is temérdek lehetőséget találunk még. Azonban ez a cikk nem MathML-referencia, a teljes leírás a W3C weboldalán található. Ahhoz, hogy a számlálóba több dolgot is be tudjunk írni, az <mrow> címkét kell használnunk, amellyel az elemek vízszintes egybetartozását jelöljük.

tippje i n k

Második példa

Ennyi ismeret birtokában el tudjuk készíteni második példánkat:

```
<mfrac>           /Tört kezdete/
<mrow>           /Számiláló/
<mi>a</mi>        /Számiláló tartalma/
<mo>+</mo>
<mi>b</mi>
</mrow>          /Számiláló vége/
<mn>2</mn>       /Nevező/
</mfrac>         /Tört vége/
<mo>             /Műveleti jel/
&GreaterEqual;  /Ez a „nagyobb vagy egyenlő”
                 jel megfelelője/
</mo>           /Műveleti jel vége/
<msqrt>         /Gyök alatti kifejezés következik/
<mi>a</mi>       /Két változó megadása/
<mi>b</mi>
</msqrt>        /Gyökös kifejezés vége/
```

$$\frac{a+b}{2} \geq \sqrt{ab}$$

Íme, második példánk is előállt. A műveleti jelek teljes listája a www.w3.org/TR/REC-MathML/appendixC.html oldalon található, ez csupán ízelítő volt a jövő matematikai jelölőnyelvéből. Ha nincs kedvünk kézzel XML-kódot írni, amennyiben ismerjük a Mathematica program jelölésmódját, a www.mathmlcentral.com/Tools/MSP/ToMathML oldalon elkészíthetjük kódolás nélkül a fentieket. Szerencsére minden képzettség nélkül is gyárthatunk MathML-oldalakat, mégpedig az Amayával, amely többek

között MathML-szerkesztő – windowsos és linuxos verziója a CD-mellékletben megtalálható. Amikor elterjednek a MathML-t támogató webböngészők (vagy a Microsoft is beépíti azt az Explorerbe), végre könnyű lesz matematikával foglalkozó weboldalakat készíteni. A következő részben az SVG-ről lesz szó ezeken a hasábkokon. Addig is készüljenek a matematikával foglalkozó, színvonalas oldalak, nem sok van belőlük. Ezzel a módszerrel modembárát oktatóanyagok készíthetők (a GIF-képek sem annyira kicsik, mint az egyszerű szöveggént tárolt képletek). A www.szentimre.hu/mathml oldalon megtalálható a cikkben leírt matematikai állítás bizonyítása, természetesen MathML-t tudó böngésző kell a megtekintéséhez.

Hivatkozások

www.w3.org – A World Wide Web Consortium oldala
www.dessci.com/en/reference/webmath/tech/mathml.htm – MathML-lel foglalkozó oldal
www.w3.org/Math – A W3C MathML-oldala

A CD tartalmából

MathML-kompatibilis webböngészők Windows és Linux alá:
files.letoltes.com/internet/mozilla-win32-1.2.1-huHU-installer.exe
mozilla.fsf.hu/installer/1.2.1/linux/mozilla-i686-pc-linux-gnu-1.2.1-huHU.tar.gz
mozilla.szentimre.hu/phoenix/0.5/phoenix-0.5-win32.zip
mozilla.szentimre.hu/phoenix/0.5/phoenix-0.5-i686-pc-linux-gnu.tar.gz

MathML-szerkesztő:

www.w3.org/Amaya/Distribution/amaya-GTK-snapshot.tgz – Linuxos
www.w3.org/Amaya/Distribution/amaya-WinNT-snapshot.exe – WinNT/2000/XP
www.w3.org/Amaya/Distribution/amaya-Win98-snapshot.exe – Win98/ME

Csöppenjen bele

Magyarország legnagyobb online hirdetési hálózatába!

Adverticum adserver és adnetwork szolgáltatás

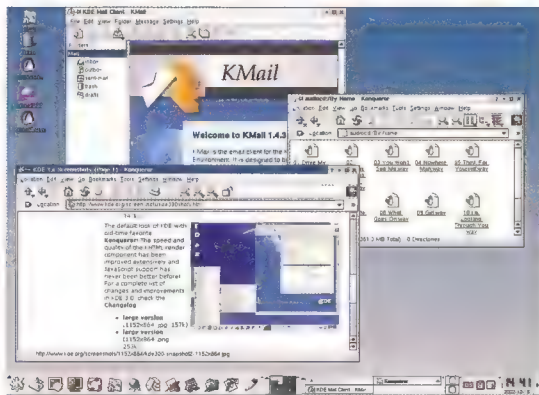
További információ: www.adverticum.com,
info@adverticum.com, (06-1) 248-3230

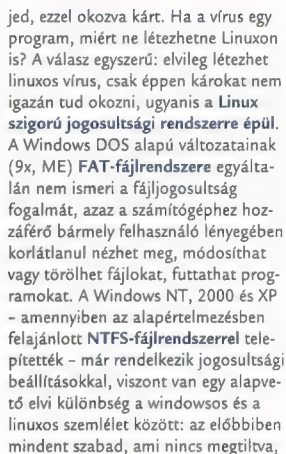
Linux-kaland (VI.)

E-migráció – félelem és reszketés Redmondban

A Linux-kaland előző része, amelyben multimédiás és képszerkesztő alkalmazásokkal foglalkoztunk, a nyomdába kerülés pillanatában – legalábbis részben – elavult, ugyanis lapzártakor érkezett a cikk végére is gyorsan odabiggyesztett hír, miszerint a néhány éve még saját disztribúcióval jelentkező Corel eltávolította weboldalairól a Linuxszal kapcsolatos összes linket, illetve megszüntette kifejezetten Linuxszal foglalkozó internetes oldalait. Így például már nem tölthető le a kitűnő pixelgrafikus alkalmazás, a Corel PhotoPaint 9 linuxos verziója, de maga a CorelLinux sem. Vajon mi vihette rá a Corel vezetőit erre a döntésre? Összefügg-e azzal, hogy a Microsoft két éve 153 millió dolláros tőkeinjekcióval állította talpra a gyengélkedő, ám valaha jobb napokat is látott céget? S ha igen, akkor ennyire félnének Redmondban a pingvinek elszaporodásától? A Linux-kaland befejező részében az asztali gépek jövőjéről, a Linux-migrációról – vagy „e-migrációról” – és a biztonságról, a vírusokról, a férgekéről ejtünk szót.

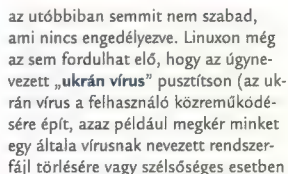
Az utóbbi egy-másfél évben egyre többször hallhattunk a szabad forráskódú szoftverekről, s bár kétség nem fér hozzá, hogy a világ asztali számítógépeinek döntő többségén az MS Windows termékszalád valamelyik darabja fut operációs rendszerként, mégis rohamosan nő azoknak a száma, akik hisznek a **redmondi szoftveróriás** uralmának közelgő végében. Mosolyt fakasztó – és néha kétes eredetű – történetek kerülnek napvilágra **Bill Gates** csapatának belső küzdelmeiről és állítólagos ellentéveiről, pedig szerintem örülniük kéne, hogy végre lesz szoftver azok számára is, akik eddig egyszerűen „ellopták”, amire szükségük volt. Legalább kevesebb lesz a kár, na meg a **System (T)Error**... A számítógépes világ óriási társadalmi változásoknak néz elébe. Sokakkal együtt nekem is meggyőződésem, hogy e változások a **szabad szoftverek nagyarányú elterjedését** fogják magukkal hozni. Az internetes szerverek piacán már eddig is a **Linux** fejlődött a legnagyobb ütemben, de a hódítás most az otthoni felhasználók körében várható, és ez fogja a redmondi szoftveróriást éreztetve érinteni. Pedig csak annyi történik, hogy normalizálódik a helyzet: a piac bármely területét nézzük, mindenhol egészséges egyensúly alakult ki az élményekben. A legkézenfekvőbb példa talán a **Coca-Cola** és a **Pepsi** évszázados versengése, amelynek során általában csak egy-két százalékos előnyt sikerült elérnie valamelyik félnek. Azt hiszem, bárki többtucatnyi hasonló párosítást tudna felsorolni: **Mercedes-BMW**, **Sony-Panasonic**, **Beatles-Rolling Stones**, **Róma-Párizs**, káposztás tesztá cukor-

Apropó, vírusok! Amikor Linux-guru barátomnak és tanácsadómnak mondtam, hogy a sorozat befejező részében a **linuxos vírusokról** szeretnék szót ejteni, azt válaszolta: akkor az nagyon rövid cikk lesz. S valóban, a kér-

amely a felhasználó akarata ellenére – és többnyire tudta nélkül – végez változtatásokat a rendszeren, de néha egyszerűen csak másolja magát, és ter-

a „format c:” parancs kiadására), hiszen a rendszerfájlokhoz csak a „root”, azaz a gép rendszergazdája fér hozzá, ő az egyetlen, akinek szinte mindent szabad. De a Linuxnál nemcsak a személyi felhasználók jogosultságai vannak meghatározva, maguk a programok is kvázi felhasználók, vagyis az aktuális felhasználó jogosultságaival futnak, így egyszerűen nem fordulhat elő, hogy egy idegen program engedély nélkül bármit is csináljon. A rendszergazdák által „user error”-nak nevezett felhasználói hülyeség ellen persze nincs orvosság: ha valaki nem tartja be a Linuxra vonatkozó szabályokat – például rootként bejelentkezve internetezik, vagy átállítja a jogosultságokat –, magára vessen. Bár pillanatnyilag még így sem leselekednek rá nagy veszélyek, hiszen a Linuxot egyelőre az is védi, hogy az egyéni felhasználók körében sokkal kevésbé elterjedt operációs rendszer, mint a Windows, tehát egyszerűen nincs akkora piacuk a vírusoknak, hogy érdemes lenne kidolgozni azokat. (További védelem, hogy a különböző disztribúciók azonos feladatokra eltérő megoldásokat alkalmaznak. Elvileg ugyan szabványos a fájlok, programok elhelyezkedése, de van-

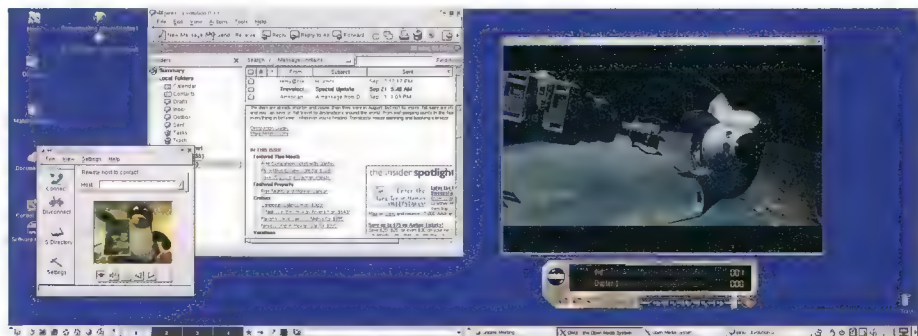
nak egyéni megoldások, így adott környezetre frott vírus picit is eltérő körülmények között már életképtelen.) A vírusok mellett a trójai programok, férgek, e-mail vírusok is szinte kizárólag a windowsos rendszereket veszélyeztetik. (Elvértve akad egy-egy **féregprogram**, amely linuxos szervereket támad meg, de ezek egyrészt rövid életűek, másrészt az egyéni felhasználót nem veszélyeztetik.) Persze nem zárható ki, hogy idővel – amikor majd kiharcolja magának a megérdemelt piaci részesedést a Linux is – létrejönnek a **pingvinpusztító kórokozók**, de mivel az egész rendszer nyílt, és szabadon módosítható, a védőoltások is villámgyorsan meg fognak szület-

ni – bárki számára ingyen hozzáférhetően...

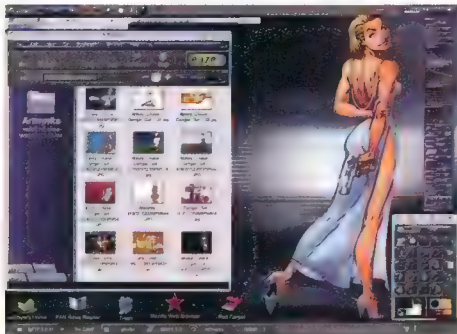
Bő fél évvel ezelőtt, amikor belefogtam a Linux-kalandba, teljesen a nulláról indultam. Nem volt semmi más a kezemben, csak pár év windowsos felhasználói tapasztalat (én már a Windows 95-tel kezdtem a számítógépezést, fogalmam sincs a DOS-ról, a karakteres felületről, a parancsokról), 2 GB üres hely

a merevlemezemen és egy SuSE Linux 8.0 felíratú tetszetős, zöld doboz, benne három kézikönyvvel és a szükséges telepítő-CD-kkel. A Linux-kaland – számomra és azok számára, akik követtek a felfedezőúton – kétféleképpen végződhet: a kalandorkedv lanyhulásával (maradunk a bevált régi rendszernél) vagy „e-migrációval”, azaz a Linuxra való átköltözéssel. A magam részéről már félig-meddig átköltöztem, de biztos vagyok benne, hogy még sokáig megmarad a gépem a lehetőség, hogy indításkor kiválasszam, milyen operációs rendszert szeretnék futtatni.

Az elmúlt fél évben egy nagyon fontos dologra jöttem rá: minél több időt tölt az ember a Windows mellett, annál nehezebb áttérnie más operációs rendszer használatára,

rendszere **ink**

hiszen minden tevékenységéhez, szórakozáshoz, hobbihoz már megszerezte a windowos programot, ismeri a további beszerzési forrásokat, a program struktúráját, tudja a trükköket, felkészült a várható hibákra, hiányosságokra. Ha például valamilyen speciális programban tartja több száz vagy akár ezer adatból álló címjegyzékét, egyelőre sajnos még nem sok eséllyel fogja megtalálni azt a linuxos alkalmazást, amellyel ez a címjegyzék konvertálható. Persze a nyílt forráskód lényege, hogy a konvertáló segédprogram akár saját kézzel is megírható, de hát ehhez programozónak kell lenni. Viszont annak, aki most kezd ismerkedni a számítógéppel, azaz még semmilyen beidegződés, megszokás nem köti a Windowshoz, nagyon fontos lenne, hogy legalább **megismerkedjen a másik rendszerrel** is. Itt van óriási szerepe például az **oktatásnak**, amely a számítástechnika terén amúgy sem dicsekedhet nagy eredményekkel. Nem végeztem kutatást, de azt hiszem, nem vakmerőség kijelenteni, hogy az iskolai, tantermi számítógépek közel száz százalékán valamilyen – sok esetben már meglehetősen elavult – Windows rendszer fut. Bizonyára ezek jelentős része ráadásul nem is jogtisztá, és Bill

Gates sem akarhatja (de azért akarja...), hogy a nem éppen **Krózus** hírében álló magyar oktatásügy éppen olyasmire költsön milliárdokat, aminek van

ingyenes alternatívája. Ha elolvassuk az utóbbi egy-két év kapcsolódó híreit, azt fogjuk látni, hogy a világon egyfajta **szabadságharc** kezd kibontakozni az operációs rendszerek terén: **Németország, India és Spanyolország** az elsők között kötelezte el magát a nyílt forráskódú szoftverek mellett. A Microsoft pedig nyilván felmérte, mit jelent ez, legalábbis erre utalnak az iskoláknak ajándékozott dollármilliós értékű szoftvercsomagok. A halászkötősidők óta ismerik ezt a technológiát: **beetetésnek hívják**, és mindig bőséges

halfogással végződik, a tengerbe szórt csali busásan megtérül... Félreértés ne essék: nem szeretnék a Microsoft ellen boszorkányüldözést kezdeni – egyrészt ostoba vakmerőség lenne, másrészt tényleg nem az a cél, hogy az egyik egyeduralmat a másikkal váltsuk fel. Az MS-nek is kijár az a negyven-egynéhány százalékos piaci részesedés, amely a Coca-Colának, de ha a Coca-Colának megtiltjuk (pontosabban nem tudom, hogy „**mi**” megtiltjuk-e, de jobb helyeken megtiltják), hogy beetetésképpen ingyenüditőt osztogasson az iskolás gyerekeknek, akkor a szintén függőséget okozó Windowsszal se hagyjuk tömni őket, pláne úgy, hogy még fizetünk is érte! Végeztül annyit: ahogy a weboldalak egy részének alján apró betűkkel ott áll, hogy milyen operációs rendszer, adatbázisszerver, webszerver szolgálja ki az oldalt, mostantól minden Linuxot használó újságíróknak, lapszerkesztőknek, korrektornak, tördelőnek azt tanácsolom, tegyen hasonlóképpen – csak hogy tudjuk, hányan vagyunk...

Néhány újabb link a gyűjteménybe:

MyLinux – az én Linuxom
www.mylinux.hu/index.php
 Linuxforum.hu – nemesak guruknak
www.linuxforum.hu
 FSF.hu – Alapítvány a Szabad Szoftverek Magyarországi Népszerűsítéséért és Honosításáért
www.fsf.hu
 Magyar Linux Dokumentációs Projekt
tldp.fsf.hu
 LINUX Doc – magyar nyelvű dokumentáció (portál kezdőknek)
linux.vu.hu
 DesktopLinux – angol nyelvű portál otthoni Linux-felhasználóknak (a Moving to Linux menüpont alatt migrációs beszámolókkal!)
www.desktoplinux.com
 Új választek: Linux otthonra! (a DesktopLinux cikke hézitálóknak)
www.desktoplinux.com/articles/AT%467203189.html
 Windowos szoftverek linuxos megfelelői
linuxshop.ru/linuxbegin/win-lin-soft-en

Ez a cikk szabad szoftverekkel – Linux alapú operációs rendszeren, OpenOffice.org szövegszerkesztővel – íródott. A szabad szoftverek ingyenesen hozzáférhetők.

Lehet-e férfi és nő között barátság, és ha igen, miért nem?

„Szerinted lehet férfi és nő között barátság?” „Szerintem igen, éppen most mondtam a barátnőmnek, hogy nincs abban semmi, hogy egy másik lánnyal megyek moziba, és nem értem, mit zokog ezen...”

A kérdést már sokan vizsgálták, evolúciós pszichológusok, szociobiológusok és szociológusok, de a brutális hétköznapokban valószínűleg már sok sarokba szorított férj vagy feleség döntötte el a kérdést egy határozott **igennel** vagy **nemmel**, megelőlegezve a tudomány végső szavát ebben a kérdésben. Mert, ugye, akinek éppen van egy **ellenkező nemű barátja** szerelmi vagy házastársi kapcsolata mellett, az makacsul hinni szokott benne, hogy létezik **szexmentes, őszinte** férfi–nő barátság, míg a másik fél közel sem ennyire biztos ebben, és féltékenykedéssel, jelenrendezéssel, nyomozással nyomatekösztja álláspontját. Teszt ezt jó okkal, hiszen hány barátságnak induló kapcsolatból lett aztán **házasságtörés és válás!** Azon sokkal kevésbé szoktunk izgulni, hogy netán férjünk beleszeret férfibarátjába, vagy feleségünk a barátnőjébe. Jóllehet az ördög nem alszik, de azért megnyugtatóan kevés ilyen esetről tudunk.

Mi az, hogy barátság?

Olykor muszáj feltennünk alapkérdéseket, például hogy mi a csuda ez a barátság, amiről annyit zengedeznek írók, költők, filozófusok, és ami letagadhatatlanul jelen van mindennapi életünkben. Ha naív **evolúciós perspektívából** nézzük a kérdést, joggal kérdezhetjük, hogy miért jó önzetlen barátságokat fenntartani, ahol **pénzt, időt és energiát** fektetünk valójában idegen emberekbe, csak azért, mert ők a barátaink. (Innen üzenem Zolinak, hogy a könyveimet most már adja vissza.)

A barátság nyomban felveti az **altruizmus**, vagyis az **önzetlenség** kérdését: már az állatok közt is megfigyelhető az altruista visel-

nyavalyá **i n k**

kedés (pesszimisták most azt mondják, hogy ott még igen), nemcsak **szülő és utódja között**, hanem lazább rokoni szálak mentén is (1.). A **méh** élete árán is megvédi a kaput, egy őrt álló állat vészkiáltással figyelmezteti a többieket, magára vonva a ragadozó figyelmét. A **csimpánz** szívja ugyan a fogát, de nem tud ellenállni, ha a másik kér a banánjából. A **sociobiológia** feltevése szerint az önzetlenséget a **génrokonság erőssége** határozza meg, hiszen az elöljáró cél az, hogy az én nagyszerű tulajdonságaim elterjedjenek. S minél valószínűbb, hogy valaki hordozza ezeket, annál valószínűbb, hogy segít nekik. Mondjuk az elmélet megbicsaklik, amikor egy rongyos koldusnak pénzt adunk, mert nem hiszem, hogy öbönem saját megtestesülésünket látnánk, de erre biztos létezik egy másik, módosított magyarázat. Ám a **génrokonság és a segítőkészség** kapcsolata – ha nem is zavartalanul, de – kétségtelenül működik: *Philippe Rushton* nem éppen népszerű a tudományvilágában, mert rasszistának tartják. Nem akarom őt tisztára mosni, csak azért hoztam szóba, mert van egy érdekes elmélete, amelyet a **genetikai hasonlóság teóriájának** neveznek (1.). Rushton barátokat vizsgált meg egy rákás genetikai mutató alapján, és kiderült, hogy genetikailag sokkal inkább rokonai egymásnak, mint két véletlenszerűen kiválasztott ember. Ugyanez igaz a **házaspárokra** is, tehát nem véletlen, hogy a jó házasságok és a barátságok valamiféle **elki összhangra épülnek**. A géneknek rejtett mechanizmusok révén felismerik egymást, s erre számos érdekes példát találtak már. Az anyák például a **szagukról tökéletesen felismerik saját gyermeküket**, és szag alapján el tudják különböztetni édes és fo-

gadott gyermeküket is (2.). Hasonlóképpen az **édestestvérek** szintén felismerik egymást a szagukról. Még meglepőbb, hogy a nők olyan férjét szeretnek választani, akinek a szaga apjukéhoz hasonlít, s ennek hátterében ismét a genetikai rokonság iránti vonzalmat mutatták ki (3.). Ha tehát valaki nem bírja a barátja szagát, jó, ha tudja, hogy régen rossz. Én időben szóltam! Most már értjük, azért kellene a jó barátok, hogy legalább mi, azonos génűek tartsunk össze. Következő leckénk megérteni a női és a férfilelek titkát.

A női és férfibarátság evolúciója

Lionel Tiger érdekes elmélettel hozakodott elő (4.), hogy megmagyarázza a férfiak és nők barátságának eltérő jellegét. Mert merőben más jellegűek. A férfiak az ősidőkből

erősen **egymásra voltak utalva** a vadászban, a harcban, mint most a BKV-ellenőrök a mozgólépcső tetején, s ezért nagyon fontos volt, hogy képesek legyenek egymással kooperálni, egymásban megbízni, egymásért áldozatokot hozni: ez a **férfibarátság** genetikailag beégetett alapja. Ezzel szemben a nők mondjuk bogyókat, gyümölcsöket, szöcskéket gyűjtögettek, s ebben egymásnak inkább **vetélytársai**, semmint szövetségesei voltak, hiszen egymás orra előtt halászták el, amit találtak. Bennük nem alakult ki ez a **nyájösztön**, amelyet futballmérkőzéseken mind a pályán, mind a lelátókon megfigyelhetünk. A nők mindig **individualistábbak** voltak, mert a férfiak együtt mentek el bölényezni, a nők meg otthon maradtak, és magányosan sepregették a kunyhót, csiholták a tüzet, vigyáztak a gyerekekre, vakarták

a bőrt. Na, most majd kifejtem, ez micoda különbségekhez vezetett.

A férfibarátság

A férfiak barátságát vizsgálva általános megállapítás, hogy nekik **sokkal több barátjuk van**. Ennek oka részben az, hogy – mint láttuk – génjeikben hordozzák a brancsba tartozás vágyát, másrészt többet

vannak távol az otthonától, tradicionális okokból több a szabad idejük, és társadalmilag elfogadottabb, hogy a férfiak barátaikkal ide-oda grasszálnak, együtt sportolnak, kártyáznak, isznak. Ha egy nő csinálna ugyanezt, például egyedül menne el egy szórakozóhelyre, az kifejezetten **kívívó volna** sokak számára, mint amikor egy gazella fel-alá sétálgat az oroszlán-család előtt.

A férfibarátság alapja általában a **hűség**, a lojalitás, s a férfiak kapcsolata főként az **„együtt csinálásban”** merül ki.

Ezért a férfiak mindig is kedvelték a csapatportokat, a közös aktivitást.

Szarvast vagy labdát kergetni ugyanaz az élvezet. Léteznek olyan

nézetek is, miszerint ezek valójában nem is barátságok, sokkal inkább **programkapcsolatok, teniszpartnerségek, ivó-címboraságok** stb. (5.).

Ha innen nézzük, kicsit megcsappan az igaz barátok száma. Vagyis úgy tűnik, a férfiakat inkább **több, de felszínebb** kapcsolat jellemzi.

A férfiszerephez hozzátartozik az erő és a **magabiztosság**, legalábbis annak látszata, s gyengeségnek minősülne, ha szorongásaikról, féltelmeikről őszintén beszélének. A férfiak nem szeretnek magukról vagy érzéseikről beszélni, inkább összetörnek valamit, az is elég beszédes.

Egyszóval a **férfiak utálnak lelkizni**, vagy ha mégis erre vágyunk, akkor a családtagjakkal tessük meg. Bizonyos körökben ezt a rendőrség megérkezése szokta zúzni.

Ahogy egy kutató megfogalmazta, a férfiak **szociálisak**, de nem intímek. Ha egy férfi vallomásokkal traktálja barátait, azok rögtön tudják, hogy nagy baj lehet. Kutatók három fontos okot látnak arra, hogy a férfiak ilyen távolságtartók egymással szemben: az egyik a tradicionális marlbóros, borostás **férfiszerep**, a má-

sik a köztük óhatatlanul megbúvó **vetélkedés**, a harmadik pedig a **rejtett féltelmelem a homoszexualitástól**. A homoszexuálisok valószínűleg rejtett heteroszexuálisuktól félnek.

A női barátság

Modern világunkban a nők már **„felszabadultak”**, vagyis gürizhetnek nemcsak otthon, hanem a munkahelyen is, de ettől ugyanúgy – vagy még inkább – **korlátozottabb a mozgásterük**, mint a férfiaké. Mert a hivatali munka mellett még mindig az ő vállukon nyugszik az otthon rendben tartása, a bevásárlás, a főzés, a gyermeknevelés. Ezek akkor is alapvetően magányos tevékenységek, ha jó szervezéssel olykor-olykor össze lehet hozni

egy közös délelőtti babakocsi-tologatást.

A női barátsága tartalmában egészen más jellegű, a lényeg nem az **„együtt csinálás”**, hanem az **együttléti**, s a fő téma a lélek rejtelseinek kutatása, az **önfeltárás**, az érzelmek, a kapcsolati problémák kitárgyalása. A nők mélyen **elköteleződnek** kapcsolataikban, és hűségesebbek, kitartóbbak barátságukban (5.).

Tradicionális nézet, hogy a női barátságok **intrikusak, rosszindulatúak**, mert a nők imádnak titkokat megtudni, és imádják azokat kifejezni. Ez nyilván abból fakad, hogy a férfi mindig leértékelte a nőt, és nem értette meg a női barátság

mélységét, amely számára ijesztő. A férfiak nagy óvatossággal szoktak beszélgetni, hogy **mi történt**, a nők pedig arról, hogy **mit éreznek**. A (férfi)világ nem sokra becsüli a nők barátságát, azt felszínesnek és üresnek tekinti. Ha két nő baráti összejövetelt tart, akkor az **„pletyizés”**, ha két férfi találkozik, akkor az **összejövetel**. Ha férfiak beszélgetésébe csöppenünk, akkor egyfajta **munkaértekezleten** vagy **haditanácson** érezhetjük magunkat, ahol mindenki okosabb vagy viccesebb akar lenni a másikkal; a női beszélgetések meg olyanok, mintha egy **pszichoterápiás ülésre** kunkantánk be, mindenki jobban akarja érteni a másikat. Szóval a nők **imádnak lelkizni**, önmagáért a lelkezésért, a férfiak meg lenéznek.

Mindez a női lélek sajátosságából fakad: a nők sokkal **emocionálisabbak, empátikusabbak**, vágyunk az intimitásra, a közelségre.

A világirodalomban rengeteg felforgató férfi-barátság leírását találhatunk, nőket viszont alig. Ennek egyik oka, hogy az írók döntő hányada

férfi. A nyelv is férfinyelv, a barátság szó szinte minden szinonimájának **férfias hangzása van**: haver, pajtás, bajtárs, cimbora.

Férfi-nő barátság

Graham Allan Friendship (4.) című szociológiai összefoglalójában meglehetősen pesszimista férfi és nő barátságát illetően, szerinte ez **ritka**, mint a fehér holló, házasságok esetében pedig még ennél is ritkább. Nézetét mások is osztják (5.).

Az egyik oka, hogy **nincs rá szociális mintánk**, hogyan is kell csinálni (más oldalról meg elviselni), és a környezet sem szokta gyanakvástmentesen figyelni az ilyen barátságokat. Továbbá mindkét

mennek nyomás evolúciós oka van arra, hogy féltékenyen figyelje partnere barátok-zását a másik nemmel. Mert mi van, ha...? Nemes elvek tisztelben tartásáért senki nem akarja később úgy érezni, hogy hüllyét csináltak belőle az orra előtt.

Bizonyos biztonsági intézkedések mellett persze lehetséges a **vegyes barátság**, ha a férfi és a nő amúgy boldog, kiegyensúlyozott kapcsolatban él, s így nem akar egymástól semmit. Persze ha ennek a valószerűségét szeretnénk leírni, nagyon sok nullát kellene felhasználnunk, mert **boldog ember kevés van**, s hogy kettő, ráadásul más nemű ilyen ember még találkozzon is, és barátokozni is akaron egymással, ritkán jön össze. A probléma éppen az szokott lenni, hogy két olyan ember találkozik, aki addig azt hitte, hogy boldog házasságban él, és nem akar a másiktól semmit, ám aztán mégiscsak akar. De ez, ugye, legyen az ő bajuk. Mennyivel bőlcsese, aki már eleve tudja, hogy boldogtalan!

Aztán egy másik biztonságosnak ígérkező lehetőség, ha a nő jóval idősebb, mint a férfi, vagy ha a kapcsolat csak a munkára korlátozódik. Sajnos a szociológusok mindig **normális, kelő önismerettel rendelkező** emberekből indulnak ki. Mert persze ezek a dolgok elvileg működhetnek, mégis elég ritkán sikerülnek.

De hogy ne legyünk tendenciózusan egyoldalúak, idézzük *Linda Sapadin* (6.), aki szerint a férfi és nő barátságát illető pesszimizmus a **múlt öröksége**, amikor a férfi dolgozott, a nő meg otthon várta kériót, s férfi és

nő között hagyományosan csak a **románc teremthetett kapcsolatot**. Túl sokáig a szerelem vagy a szeretői viszony volt az egyetlen lehetséges kapcsolat férfi és nő között, s ez még mindig áthatja gondolkodásunkat. Ma viszont a két nem együtt dolgozik, sportol, s ha nem is mindig sikerül, ez a **szép új világ elvileg lehetővé teszi köztük a barátságot**. Így az optimista pszichológusnő. Persze nem könnyíti meg a dolgot, hogy remek mintáink vannak a flörtre, az együtt járásra, a házasságra, az igazgatói frásztalan való szeretkezésre, de nincsenek szabályok arra, hogy hogyan működethető a vegyes barátság.

Mondjuk teniszezés után nyugodtan fürdöjön együtt a vegyes páros a zuhanyzóban? Hiszen csak barátok. Vagy a férfi tréfasan boksolja hasba női barátját, ahogy férfi-barátait szokta? Világos, hogy ez képtelenség. De akkor hogy kell csinálni? Ráadásul a filmek is azt sulykolják, hogy ami kezdetben barátságnak tűnik, az **lassan ügyis átfordul majd szerelembe**. Nézzük a filmet, és azért drukkolunk, hogy sikerüljön nekik. Legalább nekik! Mert sokan boldogtalanok, és alig várják, hogy a barátság legalább valami soványka kis kalandba torokljön, bánják is ők, hogy már megint a feudális maradványok érvényesülnek! Végül is csak ahhoz a kérdéshez szölköz hozzá, hogy lehet-e nő és férfi közt barátság.

Don O'Meara higgadtan kezeli a kérdést, s a vegyes barátságokban öt kihívást lát (6):

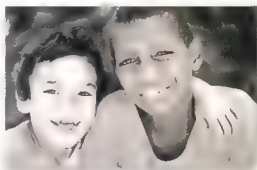
1. Nehéz meghatározniuk a résztvevőknek, **1.** hogy pontosan mit is éreznek. Ha egy férfi vagy egy nő vágyik a másik után, szeret vele lenni, **hogyan különböztesse meg ezt a szerelemtől?** Ha azonos nemű lenne, nem volna definíciós probléma, túl szöjvet és NDK-s vezetőket leszámítva senki nem akarja szájon csókolni a barátait. Így azonban inkább csak azt mondhatja: nem akarok lefeküdni vele (illetve dehogysissem, viszont ő biztos nem akarja), hát akkor muszáj barátoknak lennünk. Ez volna akkor férfi és nő barátsága? Hogy mekkora a bizonytalanság ezen a téren, jelzi *Walid Affi* vizsgálata (6.)

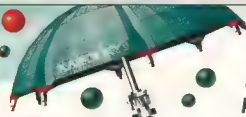
nyavalyá **i n k**

is, amelyben több száz főiskolás **67%-ának** volt már testi kapcsolata vegyes barátságában, de az mindössze **11%-nál** alakult át szerelmi kapcsolattá. Na, éppen ezzel kapcsolatos a második nehézség:

2. Nehéz kizárni a szexuális vonzalmat a vegyes barátságából. Sapadin vizsgálatában **150** dolgozó nőt és férfit kérdezett meg, hogy mit szeret a vegyes barátságában, és mit nem. A nők döntő többségét zavarta a barátságban bujkáló szexuális töltés, míg a férfiak túlnyomó többsége azt mondta, hogy a nő szexuális vonzereje indította őt a barátkozásra, s ez elnyelődött a kapcsolatban. A férfiak és a nők **62%-a** mondta azt, hogy a **szexuális töltet** bizony jelen van barátságukban. Ugye érezzük, hogy így bármikor összedőlhet ez a kártyavár, elég egy holdtölte a vállalt üdülőben vagy egy elakadt lift az irodaházban. Szóval pengeélen tancol a dolog, mert ki akarjuk zárni a szexet a vegyes barátságából, miközben az tartja össze. Biztos jó dolog ronda nőkel meg gusztustalan pasikkal barátkozni, az ember legalább átérzi, mennyire önzetlen és plátói a kapcsolat, de minden hátsó szándék nélkül is a szép vagy legalábbis kellemes külsejű emberekhez vonzódik. Vagy egyedül vagyok ezzel?

3. A harmadik nehézség az **egyenlőtlenség**. A barátság két egyenlő ember kapcsolata, s egy férfidominanciájú világban, ahol a férfi az erős, a nő a gyenge, ezt nehéz megvalósítani. Fennáll a veszély, hogy a nő öntudatlanul is alávetett szerepet vesz fel a barátságban, ahogy a házasságokban is a **nők az áldozatkészebbek**, olykor meg egyenesen a kapcsolat mártírjai. *Shere Hite* (7.) vizsgálataira arra mutatnak rá, hogy a nő férfiakhoz való viszonya az apjával való kapcsolatának függvénye. Sok nő emlékszik

viszsa úgy az apjára, hogy „**csodáltam, de sosem értettem őt**”. Ha az apa megközelíthetetlen és megfellebbezhetetlen tekintély, a nő később nehezen alakít ki egyenrangú kapcsolatokat férfiakkal, mert mindig a papát látja bennük, s vagy alá akarja vetni magát a hatalmuknak, vagy lázadni akar ellene.

A negyedik nehézség **megküzdési** 4. a környezet gyanakvásával, megjegyzéseivel, célozgatásával. „**Ti tényleg csak barátok vagytok?**” – hallani a két-kedő kérdéseket.

Végül pedig a férfiak és a nők még ma 5. sem tudnak barátkozási célból egykönnyen találkozni, mert a nemek már az általános iskolától kezdve elkülönülnek, és e határok átlépése gúnyt, pletykát, gyanakvást szül. Az a duma, hogy „**csak a barátja akarok lenni**”, már annyira elraktott, hogy **Patrona Hungariae** leány növendékei sem veszik be.

Most mi legyen?

Camille Chatterjee (6.) következtetése az, hogy tetszik, nem tetszik, a **vegyes barátságoknak ki kell alakulniuk**, ez társadalmi szükségszerűség, hiszen a két nem mindenféle funkciókban egyre inkább elvegyül, s ki kell alakulnia egy új kapcsolati mintának, amely lehetővé teszi és szabályozza férfi és nő újszerű kapcsolatát. Ezzel maximálisan egyet lehet érteni, de amíg a géntechnológia nem tart ott, a **férfiak ösztönösen vonzódnak a nőkhöz, a nők pedig a férfiakhoz**. Persze azért a dolog nem reménytelen, ugyanis éppen a női és a férfibarát-ságok bizonyos egyoldálúságai miatt a két nemben erős a vágy a tisztá (értsd: szex-mentes) férfi–nő barátságra. Vizsgálatok

jelzik (5.), hogy éppen a két nem eltérő tulajdonságai azok, amelyek oly vonzóvá teszik a vegyes barátságot. Sok férfi például azt az intimitást, megértést és odafigyelést, amelyet nem kaphat meg cimboráitól, megkapja női barátjától. Mások azt értékelik a vegyes barátságban, hogy nem kell játszaniuk a machót, és kimutathatják gyengeségeiket (8.). A **férfiak ezért általában sokkal többre is értéklik a**

vegyes barátságukat, mint a nők (6.), vagyis többet profitálnak belőle. Ugyanakkor a nőket éppen a férfiak nagyobb tartózkodása vonzza, mert időnként felüldül, hogy nem kell mindig lelki személtáladnak lenni, vagy egy elhagyott barátónban éjszakákban át tartani a lelket, hanem lehet felszínesen poénkodni egymással. A férfi felszabadítja a nőben a racionális és önérvényesítő tendenciákat is, amelyeket a barátnő nem képesek mozgósítani. A nők pedig megtanítják a férfi-

akat arra, hogyan fejezzék ki érzéseiket. A vegyes barátságok kialakulását megkönnyíti, hogy korunkban a **férfiak egy része feminizálódik, a nők pedig maszkulinabbakká válnak**, legalábbis lelki értelemben. **Michael Monsour (6.)** vizsgálata szerint a nőiesebb férfiaknak és a férfiasabb nőknek kétszer annyi vegyes barátságuk van, mint a tradicionálisan maszkulin és feminin embereknek. Férfi és nő akkor tud igazán barátta válni, ha **elfogadja a szexuális vonzerőt**, de tisztában van azzal, hogy amit barátként szeret és tisztel a másikban, az nem volna elég alap egy szerelmi kapcsolathoz. Mindenesetre – állítja **Kathy Werking (6.)** – ha megjelenik a szexuális vonzalom, legjobb azt megbeszélni, mert egyébként olyan, mintha **taposóaknán sétálgatná-nak a felek**.

A fő veszélyt persze a férfiak jelentik: **1450 megkérdezettből 64%** szerint a férfiak azok, akik hajlamosak félreértelmezni a vegyes barátságot, és a szex felé kanyarodni, míg a nőknek csak **25%-a** szokta „**elrontani**” a dolgot. És megfordítva a kérdést, hogy ki tudja jobban távol tartani a szexet a barátságtól: a válaszolók szerint a nők **67%-a** képes erre, míg a férfiakról csak **13%** gondolta ugyanezt. Tehát hogy lehet-e férfi és nő között barátság, az úgy tűnik, elsősorban nem elvi kérdés, hanem **önfegyelm, felelősség-tudat, egyezsével sok nemes erény és** persze idő kérdése.

Ha még maradt volna nyitott kérdés, minden fényképek női e-mailre szívesen válaszolok. A Subjectbe kérem szépen beírni, hogy „**drága barátomnak**”, vagy elég csak annyit, hogy „**drágámnak**”. ◆

A ajánlott irodalom:

1. www.amren.com/996issue/996issue.htm
2. www.newscientist.com/news/news.jsp?id=ns9999892
3. www.newscientist.com/news/news.jsp?id=ns99991815
4. Allan, Graham: Friendship. Harvester Wheatsheaf, New York, etc. 1989

5. soeweb.syr.edu/thechp/genpat.htm
6. www.findarticles.com/cf_0/m1175/5_34/82261907/print.jhtml
7. www.sexandbusiness.com/article.htm
8. www.christianitytoday.com/singles/eharmony/02dec-6.html

**VÍRUS
HÍRADÓ**

Tartson lépést Ön is a vírusok változó világával!

www.virushirado.hu

<http://www.virushirado.hu>

Virushirado ink
www.virushirado.hu

a mi Mac ink

Magyar Címtár 2003. 03. 31.

Immunitás ingyen

Az AVERT Laboratórium, a Network Associates vírusellenes kutatóközpontja bejelentette ingyenes vírusirtó szolgáltatását, a WebImmune legfrissebb, 2.0-s verzióját. A több mint hatvanhetezer számítógépes vírus egyre gyorsuló ütemű terjedése miatt létfontosságú a gyors és közvetlen hozzáférés azok ellenszeréhez.

Az új WebImmune 2.0 már az SSL technológiával dolgozik, így a felhasználók ezután egyszerűbben, jelszava Zip-fájlok használata nélkül töltölhetik fel vírusmintákat. Miután a felhasználó feltöltött egy fájlt, a rendszer megvizsgálja a kód működését és forrását, s fertőzés esetén a WebImmune percekben belül elkészíti a megfelelő megoldást tartalmazó DAT-fájlt. Amennyiben az elsődleges analízis eredménytelen, a rendszer automatikusan továbbítja a mintát az AVERT kutatóinak további vizsgálat céljából. Az új verzió kibővített funkciókat és elemzési képességeket tartalmaz, például a globális monitort, amely egyes földrészek, országok, iparágak vírusrendjeit szegmentálja. A kutatók így folyamatosan nyomon követhetik az egyes vírusok terjedését időzónák, iparágak és földrajzi elhelyezkedés szerint. A nyert adatok segítségével megállapítható, hogy hol várható vírusfertőzés, és képesek megállítani az interneten terjedő kórokozókat.

A WebImmune 2.0 minden internet-hozzáféréssel rendelkező felhasználó számára ingyenesen letölthető a www.webimmune.net címről.

A vírusirtók beszólnak a spamszűrésbe

A három legjelentősebb antivírus-fejlesztő mindegyike kínál már spamszűrést is. A Symantec, a Trend Micro és a Network Associates egyaránt harcba szállt e termékek egyre növekvő piacán.

A Symantec március végén jelentette be AntiVirus for SMTP Gateways 3.1 nevű termékét, amely fel van vértve spamellenes képességekkel is, és már a boltokban van. A Trend Micro a Postini céggel társulva elkezdte a Spam Prevention Service nevű megoldás forgalmazását, a Network Associates pedig – amely megvásárolta a Deersoft cég spam elleni technológiáját – ugyanilyen jellegű termék megjelenését ígéri a következő hónapra.

A három nagyágyú megjelenése a spamszűrés piacán egyre inkább csak a beolvasás esélyét hagyja meg a kizárólag spamszűréssel foglalkozó kis cégek számára.

Ne dőlj be az öblháborús témáknak!

A vírusírók igyekeznek kihasználni az iraki háború iránt megnyilvánuló érdeklődést, amellyel rávehetik a felhasználókat a sevelben érkező újabb fegyrvírusok megnyitására.

Például a Ganda-A néven ismert fergét tartalmazó e-mail különféle tárgy megjelöléssel és tartalommal érkezik, közülük néhány a háborúval kapcsolatos: „Kémfotók”, „Hajrá USA!”, és „G. W. Bush-rajzím”. Ezek a tárgysorok arra figyelmeztetnek, hogy a rosszindulatú programok készítői a jelenleg zajló nemzetközi konfliktusokat fel fogják használni saját céljaik elérése érdekében.

Bár ritkábbak, mint a szextémájú kártevők, az aktuálpolitikai töltetű vírusok nem jelentenek igazi újdonságot. A Ceylon szigetén 2001-ben lezajlott muizulán-buddhista összecsúásokra a Mawanela nevű internetes fereg hívta fel a figyelmet. A VBS-Staple/A, más néven Injustice fereg pedig palesztinbarát üzenetet közvetített, miközben kérelmet levélradattal ígezett küldetelni egyes, az izraeli kormányzat által használt e-mail címeket.

Márciusban az alábbi címeket regisztrálták olvasóink a Magyar Címtárba a

<http://www.prim.hu/maci> oldalon. A hűsvéti receptek talán még idejében érkeznek, de ha mégsem, az ünnep után is lehet jókat enni...

A
Autoalkatrészek országos kereskedelme
<http://www.autoalkatrész.com>

AVantage performance
<http://ave.fw.hu/>

C
Casino Lux
<http://w3.enternet.hu/yato>

D
Desidea Stúdió
<http://www.desidea.hu/>

E
Euroker Kft. – nyílászárók, árnyékolástechnika
<http://www.extra.hu/ablakok>

Ezüst Ékszer
<http://www.ezusteszer.hu/>

Én magam
<http://vnet.hu/koszin>
Érdeképriselítési portál
<http://www.vicosant.hu/>

F
Femis antológia
<http://www.zipernowsky.hu/~femis>
FOOD-tech 2002 Kft.
<http://www.foodtech2002.hu/>

Freestyle
<http://freestyle.4u.hu/>

Frigolux Rt.
<http://www.frigolux.hu/>

Fuchs Éva
<http://femis.verlista.hu/>

Fuchs Éva róki
<http://rokaf.verlista.hu/>

G
Gobein-Art Bt.
<http://www.wb.hu/gobein/>

H
Hanka Média
<http://www.hanka.hu/>

Hanna rajongói
<http://hanna.motorinfo.hu/>

Helka villa
<http://www.tourist.info.hu/rent/helka>

Hotel Oriental
<http://www.hoteloriental.hu/>

Hűsvéti receptek
<http://mitigled.lycos.de/recept/2/ostern.html>

I
IMB Balaton
<http://www.immbalaton.com/>

Járműjavítás
<http://www.jarmujavitas.hu/>

Játek
<http://jatek.hu/>

M
Magyar műgrás
<http://www.muugras.hu/>

Materiál-Plastik Műanyagipari és Kereskedelmi Kft.
<http://www.materiálplastik.hu/>

Mérnöki információk
<http://www.qsl.net/hg5acx>

N
Nickmann Studio
<http://www.nickmann.hu/>

O
Orosinska Tíbor
<http://www.extra.hu/otir>

P
Pattaya és Thaiföld – minden, amit tudni akarsz
<http://pattaya.lap.hu/>

Pollák Antal Műszaki Szakközépiskola
<http://www.pollak.sulinet.hu/>

R
Rush Dekoráció
<http://www.rush-design.hu/>

S
Siófut település
<http://w3.enternet.hu/vizsoka>

Somogyi's SmartSite
<http://www.sss.hu/>
Szekkamerák
<http://www.szekkamerak.hu/>

T
Termicon Rt.
<http://www.termicon.hu/>

Texem Emelésteknika Szolgáltató és Kereskedő Kft.
<http://wb.hu/texem/>

TVN-FreeMail
<http://www.tvn.hu/>

W
Webkamerák
<http://www.webkamera.wm.hu/>

Z
Zöldkártya
<http://www.greencard.hu/>

Nők, tavasz, szerelem...

Latin művészszenvedély és New York-i yuppie-romantika – a filmforgalmazók gondoskodtak róla, hogy ez a tavasz se teljen el szerelem nélkül. A választás csupán ízlés és lelki beállítottság kérdése...

Az 1980-as évek közepéig *Frida Kahlo* mexikói festőnő neve hazája határain kívül gyakorlatilag ismeretlen volt, ma azonban alkotásai rekordösszegekért talál-
nak gazdára a nemzetközi aukciókon. A **művész életéről** szóló film tervei már a **80-as évek**

közepén megszülettek, s most, hogy végre elkészült az életrajzi alkotás, valószínűleg az is megismeri *Frida Kahlo* nevét, aki eddig a legkevésbé sem érdeklődött a mexikói történelem és művészettörténet iránt.

De ki is volt ez az **ellentmondásos nő**, akit **politikai nézetei, művészete és szexuális szabadsága** – többek között a hazájából száműzött *Trockij*al folytatott szerelmi viszonya és **biszexualitása** – okán egyaránt forradalmárnak kiáltottak ki? Nos, a történet – miként a *Salma Hayek* főszereplésé-

vel készült *Frida* című film elmeséli – **1925 szeptemberében** indult, amikor a fiatal lányt súlyos sérülésekkel kórházba szállították egy buszbaleset helyszínéről. Az **ágyhoz kötöttség** hosszú hónapjaiban *Frida* festeni kezdett, ecsettel fogalmazta meg **szenvedéseit és érzelmeit**, majd amikor talpra állt, felkereste az akkor már elismert festőnek

számító **Diego Riverát**, hogy a véleményét kérje. A találkozás mindkettejük életét megváltoztatta, az ekkor szövődött **szerelem** a problémák sora, mindkét fél hiútlanságai, a válás, majd az újbóli házasságkötés ellenére is **életre szóló szövetségnek** bizonyult.

Mexikói színek

A film látványvilágának tervezői nagyon odafigyeltek arra, hogy a filmvásznon valósággal meglevenedjenek

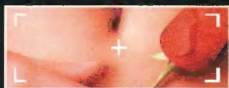
az a *Frida Kahlo* festményein minduntalan visszaköszőnő élénk színek. Ez a mexikói színpompa tűnik fel a film hivatalos oldalán (www.miramax.com/Frida): is: a festmények tökéletes összehangot teremtenek a film jeleneivel, visszaadják annak **hangulatát**, és pillanatok alatt kedvet csinálnak ahhoz, hogy a látogató mihamarabb a mozipénztárhoz zárandokoljon. A látványnak azonban ára van: minden aloldalon várakoznunk kell egy keveset a le-

tetésre. Az oldal tartalma egyébként egy lépéssel sem megy túl a szokásos színopisz-szereposztás-kritikák-képek sablonon, még az ígéretes című *Artist's Studio* (Műterem) menüpont is csupán néhány filmképet takar, amelyet elektronikus képeslapként küldhetünk el szeretteinknek. Kár, hiszen bár a kedvcsináló szerepét valóban betölti az oldal, a látogató mégis kicsit csalódottan távozik, különösen akkor, ha nem pusztán a **hollywoodi produkció**ról, hanem az igazi *Frida Kahlo*ról is szeretett volna megtudni egyet s mászt. Ilyen irányú információságunkat a film rajongói oldalán (www.fridamovie.com) eléghetjük ki: az itt közölt élet-

rajzból többek között az is kiderül, hogy a mexikói festőnő felmenői között (meglépő?) **magyarok is voltak**, s hogy *Szergej Eisenstein*, *Pablo Picasso*, *André Breton* és a *Rockefeller* család egyaránt a művész rajongói közé tartozott. A szokásos filminformációkat ez az oldal a filmmel kapcsolatos legfrissebb hírekkel, interjúkkal és a világ minden részéről összegyűjtött kritikákkal egészíti ki, így az aktuális információkra vágyó filmrajongóknak mindenképpen érdemes felkeresniük.

filmjeink

New York rózsaszínben

Akinek sok ez a **latinos szenvedély**, és helyette inkább egy kicsivel cukrosabb, álmodozóbb, **romantikus amerikai komédiára** váltana jegyet, annak sem kell unatkozniá idén áprilisban. A **Két hét múlva**

Örökké című film sztoriját valószínűleg nem az eredetiség példájaként fogják tanítani az ifjú forgatókönyvíró-jelölteknek: az **egocentrikus cégvezető** már hosszú évek óta keseríti tehetséges és **csinos asszisztense** életét, amikor egy napon a hölgynek elege lesz, és felmond. A felmondási idő két hete alatt kell a feleknek rájönniük, hogy voltaképpen **halálosan szerelmesek egymásba**, és megküzdniük önmagukkal, valamint az ilyenkor menetrendszerűen felbukkanó akadályokkal.

Sokat javít persze a helyzeten, hogy a film **álompárját** Sandra Bullock és Hugh Grant alakítja, akire eddig mindig rá lehetett bízni egy jó kis komédiát.

A film honlapja a nem túl egyszerű **twoweeksnoticemovie.warnerbros.com/?frompage=sitemap** címen érhető el. A földalon a két főszereplő portréja fogadja a látogatót, s a figyelmes szemlélő azt is megállapíthatja, hogy Sandra Bullock arc- kifejezése határozottan a **Dallas** szép emlékü **Pamelájaként** elhíresült **Victoria Principáléra** emlékeztet. Továbblépve a képernyő egyik felét a film jelenetei töltik ki, ám a kép bal oldalára beérkező, elsőre faxkészüléknek látszó tárgyról egészen addig nem derül ki, hogy mire is szolgál, amíg rá nem kattintunk – ekkor viszont ontani kezdi a **menüpontokat rejtő cédulákat**. A cettlik segítségével tesztelhetjük saját főnökünket, hasznos tanácsokat kaphatunk a munkahelyi szerelmi viszonyokkal kapcsolatban, beszerezhetünk néhány alapvető információt **New Yorkról**, és a vendégkönyvben saját szerelmes **üzenetünket** is elhelyezhetjük. Aki

kedveli a női lapok rózsaszín, magányosoknak szóló tanácsadó rovatait, az minden bizonnyal ennek az oldalnak is odaadó híve lesz. Aki viszont inkább a két főszereplő személye miatt ül be a moziba, annak inkább Sandra Bullock és Hugh

Grant rajongói honlapjain érdemes nézelednie (**www.sandra.com**, **www.sandra-bullock.org**, **www.sandrabullock.de**, illetve **www.altoclebs.net/g/hugh-grant**, **www.celebritystorm.com/mcelebs/pics/HughGrant**).

Frida Kahlo életével és műveivel foglalkozó oldalak:

www.mexconnect.com/mex_/travel/grandall/grfridamuseo.html
www.fridakahlo.it
www.arcyclopedia.com/artists/kahlo_frida.html

www.fbuck.com/fridaby.html
members.tripod.com/ritzobrian/kahlo.html
www.lasmujeres.com/fridakahlo

Cyberpszichológia, avagy árulkodó érzelmeink

Általános tapasztalat, hogy mindennapi gondolkodásunkban, döntéseinkben és cselekedeteinkben az érzelem legalább annyit számít – ha nem többet –, mint a megfontolás. Kevesen gondolunk azonban arra, hogy érzelmeink tudatosan nem kontrollálható, árulkodó jelei belső szellemi és fizikai állapotunknak, sőt erkölcsi és szakmai integritásunknak is. Az ezeket a jeleket jól ismerők számára tehát nyitott könyv az életünk, ismereteiket értünk vagy ellenünk könnyen felhasználhatják. Érzelmeink leggyakrabban a hangunkból és az arcifejezéseinkből olvashatók ki. Ki ne ismerné a félelem remegő hangját vagy az öröm apró sikolyát? Észre tudjuk-e azonban venni azokat az apró jeleket, amelyek a pillanat töredéke alatt suhannak át mások arcán? A pszichológusok igen, és lassan a minket figyelő számítógépek is...

Érzek, tehát vagyok: evolúciós előnyök

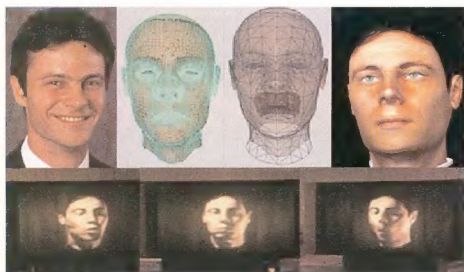
Érzelmeink univerzalizációját már az 1800-as években Duchén és Darwin is leírta. Kutatásaik során korán észrevették, hogy kortól, nemtől, kultúrától és földrajzi elhelyezkedéstől függetlenül az emberek hasonlóan mutatják ki érzelmeiket. Ezek tehát nemcsak társadalmilag kialakult jelek és konvenciók, hanem evolúciós előnyöket adó kommunikációs eszközök is, amelyek évmilliók alatt kiemeltek min-

ket az állatok sorából. Pontosabban érzelmeink tesznek képessé bennünket arra, hogy vészhelyzetben gondolkodás nélkül reagáljunk. Az evolúció során ez a gyorsaság a legalapvetőbb döntésekkel függött össze, például egy állattal való szembekeverüléskor a pillanat tört része alatt kellett eldönteni, hogy ki eszi meg a másikat. Ha egy lény túl sok időt vesztesztetett a mérlegelésre, akkor nem sok esélye maradt, hogy lelassult génjeit az utódokra hagyja :-). A modern pszichológia álláspontja szerint kétféle agyunk, kétféle elménk, kétféle intelligenciánk van: **értelmi** (amelyet az IQ segítségével mérhetünk) és **érzelmi**. A pszichológusok csak mostanában kezdik felfedezni az ér-

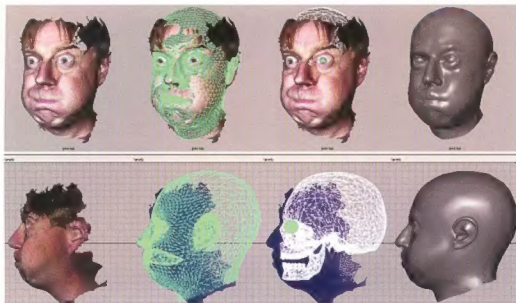
zelmi intelligencia fontosságát. Az **érzelmi skála** minden elemének megvan a maga sajátos élettani mechanizmusa. **Harag** esetén a vér a kézfejebe tödul, mintegy a fegyver megragadását megkönnyítendő, a szívverés üteme felgyorsul, és hormonok áradata (pl. adrenalin) ad lökést a határozott erőfeszítéshez. **Félelem** esetén viszont a vér a nagy vázizmokhoz (pl. lábszár) áramlik a menekülés megkönnyítésére – ezért sápad el az arc –, és ugyanakkor egy pillanatra sóbálvánnyá dermedünk, hogy legyen időnk felmérni, mit tegyünk.

Érzelmeink és pszichénk egészsége

Érzelmeink erősen hatnak a racionalitásunkra, központi szerepet játszanak döntési mechanizmusainkban, mindennapi életünkben. A legújabb kutatási eredmények szerint azonban érzelmeink **agynk belső állapotát és egészségét** is pontosan

kutatása ink

leírják, hiszen azok mindegyikének sajátos élettani mechanizmusát az agy más és más régiói vezérlik. Ez a szeparáltság teszi lehetővé, hogy érzelmeink tanulmányozásán keresztül a pszichológusok jobb képet kapjanak agyunk belső szerkezetéről és működéséről.

Érzelmeink külső megnyilvánulásai többnyire **arc kifejezéseinkben** jelennek meg, így azokon keresztül vizsgálhatók a legjobban. A pszichológusok és az agykutatók már **Darwin óta egészséges és beteg emberek arc képeit** használják az agy működésének, betegségeinek pontos felderítésére. Az egyik leghíresebb ilyen tesztet a magyar **Szondi Lipót** vezette be. A **Szondi-teszt** egy 48 fényképből álló sorozat, amely különböző **elme- és szellemi betegségekben szenvedő emberek** arcát ábrázolja. A páciens ezekre adott reakciója alapján alakul ki az orvosban a **diagnózis**. A módszer azon alapul, hogy a beteg tudat alatt vonzódik a hozzá hasonló betegségben szenvedőkhöz. Az eljárás az elmúlt hatvan évben az általános orvostudományért, hogy **betegek tízezreinek** mutattatták meg ugyanazokat a képeket reakcióik kiértékelése céljából.

Ha a fenti módszereket kicsit továbbfejlesztjük, és a fotók helyett **háromdimenziós arcmodelleket** alkalmazunk, akkor ezek segítségével pontosan feltérképezhető, hogy valaki milyen pszichés betegségben szenved. Egy olyan új orvosi diagnosztikai eszközről van szó, amely a **számítógépes grafika** segítségével lehetővé teszi, hogy korunk egyre gyakrabban jelentkező betegségei – a depresszió, a Parkinson-kór,

a Huntington-betegség és sok más pszichiátriai rendellenesség – a páciens **érzelemfelismerő képességének vizsgálatán keresztül** már korai fázisukban jól diagnosztizálhatók legyenek. Az új módszer azoknak a legújabb **neuropszichológiai és klinikai kutatásoknak** az eredményeire és megállapításaira épül, amelyek szerint a pszichiátriai gyakorlatban általánosan elfogadott **hat emberi alapérzelem** (boldogság, félelem, harag, undor, szomorúság, meglepődés) vizsgálata segítséget nyújthat a kialakult vagy kialakulóban lévő mentális betegségek diagnosztizálásában, a kór folyamatának **ellenőrzésében** és a **terápiában**. A fejlesztés alatt álló prototípus egy olyan számítógépes animációs eszköz, amely a digitálisan létrehozott **3 dimenziós (3D) arcokat** és **érzelmeiket** vezérelhető módon jeleníti meg, majd a beteg reakciói alapján segíti az orvost a helyes diagnózis felállításában.

Az eljárás kulcseleme, hogy egy valós személy hat alapérzelméről felvett képekből

kiindulva olyan **digitális arcot** hoznak létre, amely finom átmeneteket képes generálni az egyik érzelemből a másikba. Az ilyen, élő emberekről készített digitális másolatok segítségével gyakorlatilag **minden pszichés betegség azonosítható**. Az undor felismerésének

hiánya például **Alzheimer-kórt** takarhat, a **depresszió** pedig felismerhető pusztán azzal, hogy a páciens képes-e a semleges arc kifejezés kiválasztására.

Internetpszichiátria és kábitó-szer-használat

A világstatisztikák szerint a **kábitószer-használat** igen nagy százaléka élete későbbi éveiben a fentebb említett súlyos

betegségek valamelyikében nagy valószínűséggel szenvedni fog. Ez várhatóan súlyos terheket ró majd társadalmunkra és minden érintett családra. Szerencsére a legtöbb agyi elváltozás a korai

fázisban még **jól kezelhető**, és léteznek megfelelő gyógyszerek is. A betegnek jelentős része azonban csak későn jut diagnózist felállító orvoshoz. A 3D-animáció módszerével azonban hosszú távon lehetővé válik majd, hogy olyan szűrőeszközt hozzunk létre, amely megoldja, hogy az orvosok személyes jelenlét nélkül – **akár az interneten keresztül** – végezzenek el egyszerű teszteket olyan emberek is, akik másként sosem találkozhatnak pszichiáterrel.

A szerző köszönetet mond prof. Simon Lajosnak, a **SOTE egyetemi tanárának**, dr. Csukly Gábornak és Takácsné Kiss Bernadettnek a szakmai konzultációkért és a cikkhez nyújtott segítségükért.

SZÉLESEBB A SÁV! AXELERO DSL

Otthoni
INTERNET

Szupergyors, korlátlan internet
havi bruttó 9900 Ft-tól,
0 Ft telefonköltséggel, még gyorsabban!
Most 50% belépésdíj-kedvezményel!*

Exkluzív szolgáltatások minden előfizetőnknek
az Axelero Klubban

hívja: 1234
www.axelero.hu

mindenki**NET**

axelero
internet

A MATÁV CSOPORT TAGJA

*Az akció 2003. április 15-ig érvényes. ADSL Hobby és Otthon csomagunkat csak egyéni telefonvonalal rendelkezők vehetik igénybe.